

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Pubblicità inferiore 50%
Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978
Poduredništvo: 34133 Trieste - Trst - ul. Donizetti 3 - Tel. 040/365473 - Fax 040/633307 - Poštni t/rn 10647493 Zadruga Goriška Mohorjeva

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

Ob božični skrivnosti vzgoja za mir

Papež ob letošnjem Božiču: »Otroci potrebujejo mir in imajo pravico živeti v miru. In ravno družina mora biti prva šola za mir.«

»Zraven jaslí, zraven jaslí čujeta / sveti Jožef in Marija / Dete molita.« Tako opisuje naša ljudska božična pesem skrivnost božične noči. Skušajmo se poglobiti v to skrivnost v resničnosti naših današnjih razmer.

Predvsem Dete

V njem so upodobljeni tudi naši današnji otroci. O tem Detetu je zapisano: »In porodila je prvorojenca, ga položila v jaslí, ker zanj ni bilo prostora v prenočišču.« Tudi danes za veliko otrok ni prostora v družini. Zato se jih otepajo z abortusi, pa tudi z nasilno smrtjo, saj pogosto slišimo v črni kroniki o komaj rojenih otrocih, ki jih matere zavržejo iz enega ali drugega razloga. Zanje ni prostora najprej v srcu matere, potem v skupnosti družine bratov in sestic.

O božjem Detetu je tudi zapisano: »Ko je Herod videl, da so ga prevzeli, se je silno razsrdil: dal je pomoriti v Betlehemu in v vsej njegovi okolici vse dečke, dvoletne in mlajše.« Tu se lahko zamislimo v usodo številnih otrok danes. Mednarodna ustanova UNICEF je prav pred prazniki objavila podatke o položaju otrok danes. V poročilu so številke. Iz njih je razvidno, da zaradi vojn in revolucij v raznih delih sveta najbolj trpijo otroci zaradi podhranjenosti in otroških bolezni, kot so ošpice in jetika. Prav tako so tudi neposredne žrtve vojnih razmer.

Nekaj števil: v zadnjem desetletju sta bila umorjena dva milijona otrok, od 4 do 5 milijonov jih je bilo pohabljenih, 12 milijonov jih je ostalo brez strehe, nad en milijon je ostalo sirot brez staršev in vsaj deset milijonov je psihološko prizadetih. Posebej navaja Sarajevo: na štiri otroke je eden bil ranjen, na 55% otrok so streljali, 97% je videlo eksplodirati bombo, 66% jih je bilo v strahu, da umrejo.

K tej statistiki dodajmo še drugo dejstvo: neposredna udeležba mladih v oboroženih spopadih: v 25 deželah je bilo na tisoče mladih pod šestnajstim letom mobiliziranih za boj. Samo leta 1988 jih je bilo nad 200 tisoč. Pogosto se tudi prostovoljno javijo, ker si na ta način zagotovijo kruh in varstvo.

Besede svetega očeta

Ob teh dejstvih se je zamislil tudi sveti oče Janez Pavel II. Kakor za

lanski Božič, je tudi letos objavil posebno pismo o usodi otrok. »Ob koncu leta 1994 je Mednarodna skupnost leto posvetila družini in jaz sem napisal pismo otrokom celega sveta in jih prosil, naj molijo za mir, da bi človeška družba postala

vedno bolj družina božja. Tudi ob začetku novega leta se moja misel ponovno obrača na otroke in na njihovo upravičeno pričakovanje ljubezni in brez strahu.«

»Dajmo otrokom prihodnost miru! To je njihova pravica.« Nato omenja

papež strahote nad otroki, ki jih poznamo iz poročila UNICEF. Pri tem ne spregleda številnih humanitarnih ustanov, ki se po svojih močeh trudijo, da bi omilile položaj prizadetih otrok. »Iz čuta dolžnosti,« nadaljuje, »sem hotel poudariti včasih

dramatične razmere, v katerih so tisti, ki bodo odrasli ljudje v tretjem tisočletju. Vendar se nočem predajati pesimizmu niti obiti dejstva, ki nam zbujajo upanje. Kako spregledati npr. toliko družin, v katerih rastejo otroci v miru in ljubezni. Vendar vzgajati jih je treba za mir. Otroci potrebujejo mir in imajo pravico živeti v miru. In ravno družina mora biti prva šola za mir.«

Mati in oče

»Zraven jaslí čujeta sveti Jožef in Marija,« se glasi naša božična pesem. V družini, ki naj bo prva šola za mir, morata najprej živeti v miru in medsebojnem razumevanju mož in žena. Vidimo, da je to danes težko. O tem pričajo številne zakonske ločitve. Neuspelih zakonov je vedno več. In to je zaskrbljujoče, saj so taki zakoni najprej šola preprirov in nesporazumov. V taki šoli rastejo otroci, ki potem radi tudi sami zidejo na stranpota. Tudi to je žalostna statistika, ki je UNICEF ne omenja, jo pa poznamo iz vsakdanjega življenja. Starši, ob sv. Jožefu in Mariji se učite tudi sami živeti v medsebojni ljubezni in odpuščanju. Da, tudi odpuščanju, saj ima vsakdo izmed nas svoje napake in slabosti. Kako me je presenetila neka žena: »Ko zvečer z mojem leževa, si najprej drug drugemu odpustiva, če med dnevom kaj ni bilo prav.«

»Hej pastirčki, hej pastirčki, vsi z menoj!«

Tako se nadaljuje naša božična pesem. V pastirčkih smo simbolično zaobjeti vsi, ki imamo opravka z otroki in mladimi: vzgojitelji v šoli, duhovniki pri verouku in na prižnici, a tudi trenerji športnih društev, vsi smo poklicani, da vzgajamo mlade za mir in strpnost. Skušajmo doprinesiti vsak svoj delež, da se čimbolj in čimprej uresniči tisti mir, ki ga je na sveto noč prineslo božje Dete na svet. To je naloga ne samo vernih, temveč vseh, ki čutijo, da so ljudje.

K. Humar

»Oznanjam vam veliko veselje: Kristus je rojen...«
Kraljevo Rojstvo v apsidi štandreške cerkve.

(Foto Assirelli)

Sporočilo rojstva

»Velikokrat in na veliko načinov je Bog nekoč govoril očetom po prerokih, v teh dneh poslednjega časa nam je spregovoril po Sinu« (1 Heb 1-2).

Na kakšen način in kako nam je v sedanjem času dostopna in prisotna božja govorica v našem času in našem načinu življenja? Rojstvo je oznanilo upanja! Upanje pa je pri sodobnem Evropejcu zastopano in odrinjeno iz vsakdana. V naše življenje je namesto upanja vstopil občutek strahu in obupa. Vsega tega se niti ne zavedamo, ker nas vse to dejansko spremlja vsak dan. Hote ali nehoti, vede ali nevede to tudi dejansko živimo.

Veseli do življenja, ki je zaznamovano z rojstvom, je za sodobno evropsko Cerkev novo terapevtsko oznanilo evangelija. Skozi rojstvo in ob rojstvu bo edino tako lahko Cerkev sodobnemu Evropejcu pomagala odkriti veselje do življenja. Obenem mu bo dala tudi moč, da bo evropski človek, v kolikor ga še tarejo in bremenijo zgodovinski predsodki, ki jih do Cerkve še ima, spoznal, da so bili ti »veliki božji dar preizkušnje«, četudi so to bile temne sence v nekem zgodovinskem obdobju v Cerkvi sami.

Prav ob nejasnih, vprašljivih in nerazumljivih zgodovinskih dogodkih, ki jih je Cerkev doživljala, se nam zastavlja novo vprašanje: »Ali bi Bog danes po zgodovini lahko še

jasneje govoril, kot je govoril po takšnih dogodkih?«

Bog hoče življenje! To je odgovor biblijske stvariteljske zgodovine in skrb za obstoj sveta po rojstvu. Božji klic po plodnosti je nenehno blagoslovljen, saj On svojo življenjsko silo prilagaja človeku. Narave ne smemo gledati kot materijo, ki funkcionira, ampak kot mater, ki rodi! Prav zato stvarjenje lahko utripi še tako veliko škodo. Tudi živa bitja na zemlji si lahko veliko škodujejo, Bog pa bo večno ostal nenehni ljubitelj življenja in ne bo dopustil, da bi se njegovo stvarjenje pogreznilo v nič! Večni Kreator se tudi v toku temnih senc zgodovine ni umaknil sam vase in prepustil tok zgodovine neznani usodi kot otrok, ki je v rečno strugo spustil papirnati čoln. Bog ostaja v svetu prisoten, viden prav po vsakem novem rojstvu. Nenehno blagoslovlja in posvečuje. Ko blagoslovlja, podeljuje človeku trajanje, sposvečenjem pa kaže pot nam vsem naprej, z Njim!

Iz rojstva in stvarjenja nam odpira pogled na mir ob sporočilu, da kozmos ni le narava, ampak tudi božje stvarstvo, in da večnost ni le neka oblika trajanja, ampak možna izpolnitev vsakega časa.

Ob rojstvu dojemimo sedanjost in božje stvarstvo z zavestjo, da je večnost prepojena z nenehnim rojevanjem. To se kaže v našem

vsakdanu med menjavo dela in praznovanjem ali med delovnim dnem in dnem počitka...

Z rojstvom življenja, duha

in idej prehaja svetonočni mir v naš realen, velikokrat zelo trd vsakdan, ki naj bo prepojen z božično skrivnostjo!

Ambrož Kodelja

Škof Pirih rojakom v tujini

Koprski škof g. Metod Pirih, ki je tudi narodni ravnatelj za Slovence po svetu, je le-ted ob božičnih praznikih in novem letu 1996 poslal pismo, ki je objavljeno v zadnji številki Rodne grude, revije za Slovence po svetu.

Potem ko poudarja, da Slovencem zlepa ni kakšen praznik tako pri srcu kakor Božič, in spominja, da v letu 1995, ki je bilo mednarodno leto žene, »ne moremo mimo Marijine vloge in njenega sodelovanja pri odrešenjski skrivnosti in ne mimo vloge žene pri porajanju, vzgajanju in varovanju življenja«, je v

omenjenem pismu zapisal, da je »Ves tvoj« geslo sv. očeta Janeza Pavla II., ki bo drugo leto maja obiskal Slovenijo. Na njegov obisk se doma že dolgo z veseljem in navdušenjem pripravljamo. Prepričani smo, da nas bo potrdil v veri, upanju in ljubezni. Škof ob tem vabi Slovence iz tujine, »da drugo leto tako načrtujejo svoje proste dni, da bi se mogli pridružiti v čim večjem številu, ko bo sv. oče med nami.« »Prepričan sem,« je dodal monsinjor Pirih, »da bo tudi vas nagovoril in spodbudil v hoji za Kristusom tam, kjer sedaj živite.«

Ihosi, 20.11.1995

Pismo misijonarja Ivana Štante z Madagaskarja

Doma imamo malo poklicev. Tukaj pa nimamo kaj tožiti zaradi števila, ampak - včasih - zaradi njihove kvalitete. V Sloveniji bi se reklo: »So prišli s trebihom za kruhom (rižem).«

Oktober sem bil v bolnici zaradi tromboflebitisa. Negovali so me prav fino. Sedaj lahko opravljam svoje delo, samo se moram nekoliko paziti.

Začeli smo s pripravo na Božič: pevske vaje, poučevanje prizorov iz Sv. pisma. Tukaj seveda ni elektrike, vaje so zvečer ob plapolajoči petrolejki. Mladina se zadovolji s tem, kar ima. Posebno otroci so zelo navdušeni. Čudim se njihovem vztrajanju ure in ure.

Pretekli teden smo pokrili nov vrtec za te male. Delo traja že leto in pol. Imam samo enega zidarja in dva dninarja, ki mu pomagata. Stavba je v skladu s cerkvijo: obe sta iz opeke, pokriti z enako pločevino. Vrtec me bo stal okoli 30.000.000 lir. Tukaj je to dosti. Iz Rima sem dobil 5.500 dol. To mi krije tretjino stroškov.

Pred mesecem dni si je neki 'lumpič' po posredovanju malgaškega sobrata osvojil in odpeljal v Manakaro mojo Peugeot 504 (staro). Plačal pa mi jo je s čekom brez kritja.

Pred tremi tedni so zažgali kraljičin grad in del centralne banke v Tananarivah. Pravijo, da so hoteli uničiti »kompromitentne« dokumente. Tu imamo demokracijo. In, hvala Bogu, je veliko več svobode. Tudi trgovine so še precej založene. A denarja je malo. Zaslужka ni. Tatvina je torej na dnevnem redu. Večina ljudi se mora zadovoljiti z manjoko. Riž je za bogatejše. Še dobro, da so začeli zoreti mangi, ki bodo vsaj do marca pomagali varati pred lakoto in žejo.

Glede vere pa to. Po vaseh se vidijo cerkvice, četudi iz blata in pokrite s slamo, po radiu je veliko duhovnega petja, nekatere zunanje navade so krščanske (uvedli so jih Francozi), a kar se tiče krščanskega življenja, to je druga pesem. Roparstvo, laž, prevare, pijančevanje, družinska neurejenost, to so navade, ki imajo zelo globoke korenine; ni tako lahko jih izrinuti ali nadomestiti. So tudi dobri ljudje, a so bolj posamezniki in izjemne.

Včasih se počutim kot bilka med savano, nad katero divja burja poganstva.

Prisrčen pozdrav in voščila vsem dobrotnikom. Bog naj jim obilno poplača!

p. Štanta

4. adventna nedelja Naš Bog je član našega rodu

Silvester Čuk

Spet je leto okoli in že je pred vrati Božič - praznik Jezusovega rojstva, eden tistih dni, ko človek, ki premore toliko poguma, da odkrito pogleda v studenec svoje duše, začuti, da bi moral biti veliko boljši, če bi hotel biti vreden tolikšnih božjih darov. Žal takšno razpoloženje traja le malo časa...

Bogoslužje današnje maše je polno veselja, zadržane radosti, take, ki je trajna in po kateri nas nikoli ne boli glava. Ta radost je zakoreninjena v Bogu. Božja beseda današnje maše močno poudarja resnico: naš Bog je Emanuel-Bog z nami, član našega rodu, ki je prišel na svet po naravni poti. Bil je rojen iz matere in sicer najboljše, kar jih je videl ta naš svet. Spočet je bil na čudežen način; to resnico lahko dojamemo le tisti, ki ima pred skrivnostmi življenja spoštovanje. V spevu med berili psalmist sprašuje: »Kdo pojde na Gospodovo goro, kdo bo stal na njegovem svetem kraju?« Božja modrost mu narekuje odgovor: »Kdor je nedolžnih rok in čistega srca, kdor svoje duše ne obrača k praznim stvarim.«

Kartuzijani so eden najstrožjih redov v katoliški Cerkvi. Ustanovil jih je v 11. stoletju sv. Bruno v Franciji, kmalu potem pa so se naselili tudi pri nas - v Pletterjah, kjer kartuzijanski samostan stoji še danes. Značilno za ta red je, da med seboj ne govorijo, ampak svoj dar govora uporabljajo za skupno molitev. K molitvi se zberejo tudi vsako noč od polnoči do dveh. Mnogi si

mislijo: »Ubogi!« Bolj upravičeno bi oni rekli: »Ubogi ste vi, ki vas skrbi in vznemirja toliko stvari, ki so minljive, pozabljate pa na glavne!«

Mi nismo kartuzijani in nam ni treba vstajati opolnoči, da bi šli molit. Za nas je Jezus predvidel drugačen življenjski red: moliti vedno, moliti z besedami, da ne pozabimo, čigavi smo in za koga smo ustvarjeni, predvsem pa moliti z deli, z življenjem. Bog je navzoč sredi našega življenja, lahko ga srečamo po vseh naših ulicah in po vseh poteh, po vseh naših stanovanjih, povsod, kjer živijo ljudje. Tudi če dobiva udarce, tudi če ga zasramujejo, vztraja. Ker je Emanuel - Bog z nami. Ne nehaj nas ljubiti. Tak je kot mati.

Iz evangelija veje spoštljiv odnos svetega Jožefa do svoje zaročenke Marije. Jožef ni bil narejen iz voska ali iz porcelana, temveč je bil mož iz mesa in krvi - živ človek, vendar božji človek. Evangelist pravi o njem, da je bil »pravičen«, brez graje. Danes je mladim ljudem zelo težko ohraniti takšno medsebojno spoštovanje, ker je ozračje okuženo s poveljevanjem telesa. Iz telesnosti so mnogi naredili božanstvo, ki mu darujejo vse.

Kristus prihaja na svet kot človek, kot človeški otrok, rojen iz matere, da posveti tudi človeško telo, da bi ga spoštovali kot »dragocen vrč«, kakor bi rekel naš pesnik Župančič.

0 cerkvenih gozdovih na Slovenskem...

Demagogija in lažna podtikanja

V Sloveniji je veliko polemik in hude krvi že povzročilo in najbrž je bo še dosti tako imenovano vračanje gozdov Cerkvi.

Gre za cerkvene gozdove, ki jih je komunistična oblast takoj po drugi svetovni vojni nacionalizirala in odvzela slovenski Cerkvi. Znana so lažna podtikanja na račun slovenske Cerkve in tudi žgoče in mestoma prav nesramne razprave iz slovenskega parlamenta na ta račun. Slovensko Cerkev hočejo sedaj v javnih občilih postaviti ob bok bivšim tujim fevdalnim veleposestnikom, katerih potomci tudi zahtevajo slovenske gozdove nazaj, in jo tako pred očmi slovenske javnosti čim bolj očrniti, da bi se ja slovenski

ljudje odločili proti vračanju cerkvenih gozdov legitimnemu lastniku, se pravi: slovenski Cerkvi.

Če že govorimo o tem, kako skušajo očrniti slovensko Cerkev pred Slovenci, povejmo še to, da je vse meje presegel nedavni komentar znane slovenske novinarke na slovenski televiziji v osrednjem večernem dnevniku, ko je poleg nesramnih podtikanj Cerkvi naprtla tudi naravnost fevdalne zahteve po gozdovih, ki so nekoč bili cerkvena last. Gotovo so vsa ta načrtna ter nesramna podtikanja in laži o cerkvenih gozdovih in njihovem (ne)vračanju Cerkvi v Sloveniji nekaj grdega za celoten slovenski narod pred obiskom svetega očeta v Slo-

veniji. Stare sile prejšnje oblasti v Sloveniji, ki še vedno dejansko vladajo v parlamentu in predvsem pa v slovenskem gospodarstvu, nimajo niti toliko dobrega okusa in ne poznajo dovolj bontona, da bi teh zadev tako nesramno in neprestano ne vlekli na dan in v javna občila tik pred papeževim obiskom v Sloveniji.

Blatenje slovenske Cerkve, tudi s pomočjo lažnega prikazovanja "afere cerkvenih gozdov", je zadnje čase v Sloveniji preseglo že vse meje dobrega okusa, kaj šele da bi lahko govorili o dobrem sodelovanju med državo in slovensko Cerkvijo.

Jurij Paljk

Samo malo notranje sreče!

Tu je Božič, danes tako razvpiti Božič, s prazniki in darili in glasbo in kričanjem, da smo ob Božiču vsi dobri in spet so še enkrat tu obvezna darila.... Živimo pač v družbi, ki je iz najbolj intimnega krščanskega praznika naredila praznovanje, za katerega so najvažnejši zunanji blišč in zunanje slavlje, darila, nakupovanje in krik.

Pa vendarle vsi kristjani vemo, da je Božič predvsem praznik rojstva Jezusa Kristusa, ki je naš Odrešenik. V Betlehemu ni bilo ne vika ne krika, niti kakega posebnega zunanjega veselja ne, samo majhen hlev, kjer je mlada Marija rodila in se z Jožefom tiho veselila svojega sina. Skromno in tiho veselje ob novorojenem detetu je prevpi- lo še tako veliko revščino, v kateri se je dete rodilo.

Hlev ali votlina v Betlehemu ni kraj, s katerim bi se lahko ponašali, s svojo skromnostjo je Bog pokazal, da mu gre za bistvene stvari. Rodil se je Odrešenik, to je bistveno, vse drugo je navlaka, brez katere prav tako lahko mirno živimo.

Naša družba je iz Božiča naredila spektakel, prazniki okrog Božiča in Novega leta so postali dnevi, ko moraš nujno kupovati vse mogoče stvari, brez katerih bi prav lahko spodobno in udobno živel. Pozunanjenost in izpraznjenost božičnih praznikov je morda najbolj vidna na televiziji, kjer prikazujejo razne osladne božičke in kvečjemu še kakšne osladnejše pastirčke in angelčke, ki reklamirajo nove in spet nove nepotrebne predmete. Je že res, da živimo v najbolj bogati družbi, ki je zgrajena na tem, da moraš pridelovati, izdelovati in kupovati obenem, brez enega ni drugega in obratno. Vseeno pa sem prepričan, da so neke le meje, ob katerih se je treba vsaj zamisliti, če se že ustavi ne moremo. Božična skrivnost, tiho pričakovanje rojstva Jezusa in potem veselje ob rojstvu, so namreč nekaj, česar ne smemo kar tako zbanalizirati z nakupom obveznega 'panetona' in penečega se vina. Ta pozunanjenost, ko se niti ne vprašaj več, kaj je sploh bistvo Božiča, ko med glasnim nazdravljanjem in med preglasnimi voščili nimaš niti časa za tihi razmislek o samem sebi in o Božiču, prav ta pozunanjenost je kriva, da je med božičnimi prazniki toliko osamljenosti med nami. Tiste tihe osamljenosti, ki je ne more preglasiti še tako glasno nazdravljanje in še tako glasno vpitje, da je sedaj Božič tu in moramo samo zato biti veseli.

Vsako rojstvo je vesela novica, prav vsako rojstvo, tudi rojstvo nezaželenih otrok je vesela novica. Božič je vesela novica, ki s seboj ne prinaša melanholije in žalosti, katere je naša družba prepolna. Božič je praznik vseh nas, ki se zberemo okrog betlehemske družine in se z njo veselimo

Novorojenega.

Božič je praznik družine, te osnovne celice življenja, družbe. In če je, in je družina v naši družbi v krizi, potem je tudi praznovanje Božiča v naši družbi prav zato v krizi. Zato ljudje potrebujejo preglasno glasbo, kričanje, zunanje in prazno veseljačenje, samo zato, da se lahko vsaj malo utiša v srcu tista tiha žalost za Nedorečenim, ki se prav ob praznikih v nas najbolj oglaš.

Preveč osamljenosti in osamljenih je v naši družbi. Premalo božičnega veselja je v nas in premalo skromnosti, da bi si to na glas priznali. Tudi tisti ljudje, ki ne verujejo, a vseeno praznujejo Božič, setega zavdajo, saj jih ni malo, ki v naši družbi vsako leto znova praznujejo praznik Božiča skromno in v krogu najdražjih, svojcev in bližnjih prijateljev. Morda se vsi, ki to vsako leto znova poskušamo počenjati, niti ne zavedamo, da je prav to bistvo Božiča, namreč tiha sreča ob majhnih stvareh in tiho zadovoljstvo ob Novorojenem.

Ko se tako človek malo umiri, razmisli, kaj Božič pravzaprav pomeni za nas kristjane, mu je med prazniki lažje in bolj vesel je, tako voščil kot tudi svete maše, polnočnice in jaslic, božičnega drevesčka in tudi obložene mize, katere sicer ni potreben, daje pa mu le neki občutek, da je praznik tu in ga je treba proslaviti.

Samo malo notranje sreče in veselja je potrebno, samo malo, pa jo že lahko damo drugim, predvsem tistim, ki bodo med božičnimi prazniki na bolniški postelji, v bolnišnici, sami doma, ostarelim, ki ne vedo več, zakaj so sploh še med nami, vsem tistim, ki se kakorkoli počutijo same in nepotrebne.

Občutek nepotrebosti v naši družbi, ki je tako močno prisoten predvsem med starejšimi in upokojenci, je nekaj strašnega, kar ni v skladu z Božičem. Ko se otrok rodi, so ga vsi veseli, od najmlajšega do najstarejšega, združeno se veselijo dogodka, ko ga bo mati prinesla domov iz porodnišnice. Na vasi se ga veseli vsa vaša skupnost. Nov človek je, vse je še pred njim, veseli smo ga vsi okrog njegove družine.

Prav zato je Božič lep praznik. Ker prinaša s seboj veselo novico, ker nas povezuje in nam prinaša tiho srečo! Prav zato pravim, da se splača, da ga doživimo vedno znova in vedno globlje, brez odvečnih 'panetonov' in nepotrebnih daril. Božič se mora zgoditi v nas, da ga bomo potem lahko drugim z veseljem dali in ga z njimi delili. Božič je rojstvo Jezusa Kristusa, ki je prinesel na svet veselo novico-evangelij in le kako bi sedaj mogli ne biti veseli, ko praznujemo Njegovo rojstvo!

Vesele, zares vesele božične praznike torej!

Jurij Paljak

Glej, pesem

*Kako si lepa, Marija,
ko greš skozi noč
ob Jožefu
in Jezusa nosiš v sebi
in angeli pojejo
kakor nokoč.
Kako si drobna
in krhka, Marija,
ko greš skozi noč,*

*a vsa nezlomljiva,
prav kakor nekoč,
ko Bogu si izrekla
svojo da.
In kača sveta
trepeta,
ker Ti ji boš morala
glavo streti
in ona, mogočna,
bo morala umreti,
umreti:
kraljica laži
in seme gorja
in trpljenja,
ker že se v vesolju
rojeva nebo brez noči
in nova se zemlja
spočenja.
Kako si Ti lepa,
Marija,
še lepša si danes
kakor nekoč,
ko Jezusa neseš
na zemljo
in greš skozi noč,
z dvanajstimi zvezdami
v svetih lasch
in z luninim krajcem
na rožnih dlaneh,
da pade Ti k nogam,
ko čas bo za to
in bo nova zemlja
in novo nebo.*

Bruna Pertot

Čas zemljé je čas Božiča

V dolgem, dolgem času naše zêmlje toliki prišli so proglasit, da le oni spolnijo nam želje, tudi tisto za nesmrtno bit.

Toda Eden le je šel umirat zate, zame, prav za vsakogar. Eden le ostal je z gosti Pira, Živ iz groba, stvarstva Gospodar.

V dolgem času našega planeta toliki zahtevali so čast, grad in gozd, zlató, možé, dekleta, brezpogojno v dno srca oblast. Toda Eden le je hotel jasli, sten votlinskih mir, živali vonj. Smeh neznanih, ki so ovce pasli, vabljenih, da pridejo zastonj.

Eden znova naju k Sebi vabi na božični, vse-nebeški Pir. Tudi če sva pozna, ni pozabil zvezd prižgati - kakor vsak večer.

Vladimir Kos

Vsem našim bralcem, prijateljem, dobrotnikom in vsem slovenskim ljudem doma in na tujem želimo prijetne in blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto 1996!

Naj bi betlehemska luč tudi danes obsijala vse ljudi dobre volje in jim prinesla tako zaželeni svetonočni mir!

Katoliški glas

Božič v filmski umetnosti

Božični motivi se pojavijo v filmih na različne načine, kritično (npr. Pasolini) ali pa idilično, romantično, zasanjano.

Predstava o Božiču zbujajo na sploh slike pristrane domačnosti, ki velikokrat preveč prekrijejo duhovno podobo praznika. Voščilnice z božičnimi motivi, ki jih ponujajo v trgovinah ali trafikah, dopolnjujejo te klišeje. Izpod temnega neba neprestano naltava beli sneg. V hišicah, iz katerih se skozi okna svetijo sveče na božičnem drevescu, se zbira srečna družina.

Enega prvih korakov od idiličnega prikazovanja božičnega časa lahko odkrijemo že leta 1961 v zahodnonemškem filmu *Življenje se prične ob osmih*. V njem doživi nekdanji znani gledališki igralec, ki ga je zanimal nepozabni O.E. Hasse, prav v božičnih dneh trpko življenjsko nesrečo. Kot trgovinar božiček v neki veleblagovnici, v kateri si skuša prislužiti priložnostni kruh, se napije, kar povzroči pravi mali škandal.

Vsekakor pa je res, da so zlasti po letu študentske revolucije 1968 nekateri moderni filmski režiserji v kritičnem razvrednotenju božične idile pretiravali. Tudi v Nemčiji je prihajalo ob tem do najrazličnejših zapletov. Še leta 1981 se npr. druga nemška televizija ni mogla odločiti, da bi ob Božiču prikazala film *Srečni praznik*. Pripravil ga je ugledni dramatik in režiser George Tabori, za nameček pa so ga celo nagradili na mednarodnem filmskem tednu v Mannheimu. V tem filmu moti in vznemirja sredi najhujšega božičnega nakupovanja neki namoč sitni tujec zelo zaposlene pešce. Ti hite, kot da bi gorela voda, saj v zadnji minuti nakupujejo božična darila. Tujec jih kar naprej zaustavlja in jim zastavlja na videz nesmiselna provokativna vprašanja: »Kaj je Božič?« - »Zakaj je to vaša zadnja minuta?«

Podoba je, da svet danes ni več v redu. Na vsak način se je premaknila neka nevidna vzmet v naši podzavesti. Moderni režiserji ponavadi ne prikazujejo neproblematičnega idiličnega Božiča, kot smo ga še poznali iz filma *Ben Hur*. Tega je leta 1959 posnel ameriški režiser William Wyler kot pestro in patetično panoramo prvega krščanskega časa. V njem sedi sveta družina spokojno v hlevčku pri volu in oslu in je brezpogojno vdana v božjo usodo. V nasprotju s tem zvestim prikazovanjem starodavnega božičnega čara je na primer angleška satirična skupina Monty Python v filmu *Brianovo življenje* samovoljno ironizirala božični čas. Ničesar ne jemlje preveč za-

res, tako da se sveti trije kralji zmotijo že pri izročanju darov, saj jih najprej predajo v neprave roke Marijine sosedice.

Taki filmi motijo ustaljeno predstavo o božičnem betlehemskega dogodka, velikokrat pa tudi premalo upoštevajo globinska čustva vernikov. Zato ne začudi, da je ameriški igralec James Stewart še vedno tista priljubljena oseba, ki jo v filmu *Kaj ni življenje lepo?* blagi angel prepriča, da ima siva vsakdanost tudi svetle strani. Prav tako bo mnoge še danes vzpodbudil dobri angel Humphrey Bogart v filmu *Nismo angeli*. V njem je mojstrsko zaigral pobeglega kaznjence, ki po sili razmer prihi v božičnem času z razumevajočim srcem na pomoč trpko preizkušeni družini in ji kot dober božiček pomaga iz zagate.

Dejstvo je, da so pred desetletji v filmski umetnosti prikazovali Božič precej drugače kot danes. Tedanji čas še ni iskal kritične prenoje svetopisemskega božičnega izročila. Dojemal ga je še navno in očarljivo, v svečani svetlobi skorajda sentimentalnega pristopa. Prijazni božički z dolgimi rdečimi čepicami so cingljali z zvončki, božična drevesa so nadnaravno žarela. Vsi ljudje so bili dobrodušno nasmejani, medtem ko so idealni dušni pastirji z visokimi in ognjevitimi mislimi plemenitili in spodbujali k novim tvornim dejanjem.

Leta 1954 so Danny Kaye, Rosemary Clooney in Bing Crosby v glasbenem filmu *Beli Božič* svojemu upokojenemu predstojniku pripravili zares očarljivo božično veselje. V tem filmu je Božič praznik prijaznih in srečnih ljudi, ki znajo peti in plesati. Dobrodušno odpuščajo manjše spodrsrljaje in napake drugih. Popevka Dannyja Kaya in Binga Crosbyja *White Christmas* o belem Božiču je postala milijonska uspešnica padesetih let.

Tri desetletja pozneje je popolnoma drugače. (...) V filmsko upodabljanje božičnega praznika vdirajo zdaj nereligiozni ali celo cinični elementi. (...)

Pasolinijev film *Teorema* morda ni najboljši potrjevalec krščanskega bivanjskega sporočila. Vendar moramo prav zaradi drugačnosti njegove perspektive in zaradi njegove religiozne skepse razmisliti o naših včasih preveč površnih slavljenjih božičnega praznika in z njimi povezanimi življenjskimi načini. Betlehemskega dogodeka namreč v bistvu izpričuje rojstvo nove bivanjske maksime življenja v ljubezni, miru in vzajemnosti, ki je luč, človeštvu potrebna tudi vnaprej.

Lev Detela

Ob prehodu

Pred štirimi meseci sem se predstavil kot novi urednik našega tednika. Pri tem sem poudaril, da je ta moja vloga začasna - in to je tudi res.

Danes pa sledi napoved novega skupnega tednika in seveda konec našega dosedanjega glasila. Zato je božična številka res tudi zadnja številka Katoliškega glasa. To pa še ne pomeni, da s tem preneha tradicija našega katoliškega in demokratičnega tiska. Saj bo tudi tednik Novi glas odraz vseh naših idealov, vseh naših teženj in pričakovanj.

V skoraj polstoletni zgodovini je Katoliški glas odigral svojo izredno pomembno vlogo. Njegova prisotnost v naši slovenski primorski publicistiki je pustila za seboj vidno sled. Naš tednik je gotovo nadaljeval svetlo tradicijo katoliškega tiska na Slovenskem, ki ima za seboj že stare korenine od Slomškovičevih časov dalje. Še posebej pa je vse to združil s pristnim primorskim duhom narodne obrambe na tem zahodnem in ogroženem delu slovenske zemlje. Vse to je Katoliški glas skušal v tem dolgem obdobju dosledno in odločno zagovarjati.

Ob prehodu v Novi glas se bo vse to nadaljevalo in še okrepilo. Z združenimi močmi obeh dosedanjih tednikov - Katoliškega glasa in Novega lista - bo novo glasilo zadobilo širše dimenzije in nove naloge.

Zato se še enkrat obračamo na vse naše bralce in prijatelje ter na vso slovensko javnost s toplim vabilom, naj v novem letu prav tako navdušeno in solidarno sežejo po novem skupnem tedniku, ki naj bo glasnik našega primorskega človeka in vseh njegovih potreb in želja.

S temi mislimi in s pristržnimi božičnimi in novoletnimi voščili iskreno pozdravlja urednik

Andrej Bratuž

Zamolčana 50-letnica

Slovenska prosvetna matica v Trstu je izdala brošuro Spomini na očeta. Brošuro je napisal Srečko Baraga ml., to je sin Srečka Barage st., ki je bil obnovitelj slovenskega šolstva na Goriškem in Tržaškem v času zveznikov po drugi svetovni vojni (1945/47). Ravno petdeset let je od takrat minilo, a do sedaj nisem še zasledil, da bi se kdo v javnosti spomnil na ta jubilej. Vsemogoče spomine obujamo ob 50-letnici konca druge svetovne vojne, o tem za vse nas Slovence tako važnem dogodku, kot je bilo odprje slovenskih šol po zadnji vojni, niti besedice.

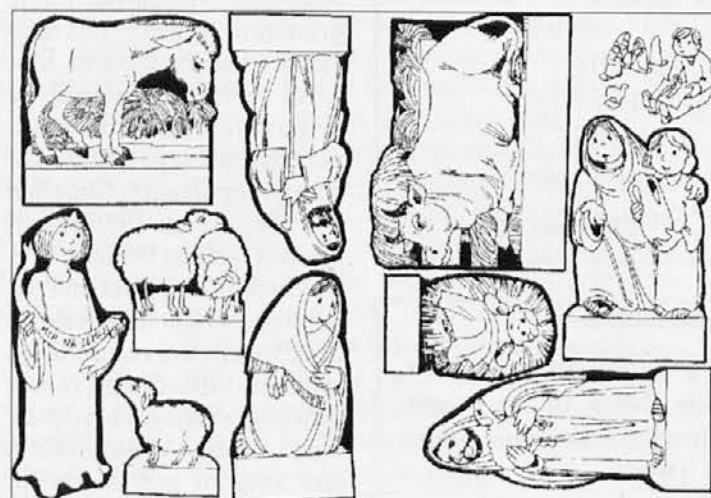
Uvod v brošuro je napisal dr. Marko Udovič, ki takole začne: »Skoro še otrok sem bil tedaj, ko je jeseni leta 1945 oče, dr. Peter Udovič, vpisal mene in brata Petra v Slovensko višjo realno gimnazijo. Dedu Josipu Železniku se je zdelo skoraj neverjetno, da bosta njegova mlajša vnuka v laškem Trstu obiskovala višjo slovensko srednjo šolo, saj se je dobro spominjal, kako so za vladanja Franca Jožefa bile v mestu na razpolago le nemške in italijanske šole. Kdor je hotel študirati v slovenščini, je moral v Gorico na učiteljske ali v Idrijo na realko.«

Potem nadaljuje: »Dosegla nas je novica, da mislijo angloameriški zavezniki v Trstu ustanoviti slovenske šole.

Toda ko so iskali sodelavce in pomočnike, so se znašli v čudnem položaju. Osvobodilna fronta na teh tleh je takrat ošabno zavrnila vsako sodelovanje z njimi ... In tako so zavezniki iskali drugod ljudi. Ti »drugi ljudje« so pričeli kapljati v Trst iz taborišč. In duša vsega dela pri postavljanju temeljev novega slovenskega šolstva pa je bil dr. Srečko Baraga, ki je prišel iz taborišča in ki je kot strokovni svetovalec bil stalno v pomoč ameriškemu poročniku Simoniju, načelniku prosvetnega oddelka pri ZVU.«

Ko obhajamo 50-letnico te za nas tako važne odločitve ZVU, upajmo, da se bo našel kak strokovnjak, ki bo o tistih časih in razmerah slovenskega šolstva kaj več za javnost napisal, da zvedo tudi mlajše generacije.

H.K.

Naredi sam JASLICE - priloga 4. številke Pastirčka

9. številka Mladike

Tudi deveta številka revije Mladika ponuja bralcu pestro in bogato vsebino z več zanimivimi prispevki. Uvodnik z naslovom *Pravila igre ali kaj?* analizira stanje v svetu po padcu berlinskega zidu, ki je povzročil tudi padec določenih pravil igre. Zato so potrebna nova pravila. Pisec uvodnika se kaj kmalu loti v tej luči tudi slovensko-italijanskih odnosov ter odnosov med različnimi komponentami znotraj slovenske manjšine v Italiji. Zraven uvodnika je v okviru objavljen odgovor na kritike in napade, ki prihajajo zadnje čase na račun katoliškega dela naše manjšine.

Sledi novela Janeza Švajncerja *Obisk*, nato pa ponoven prispevek o usodi primorskih padalcev, ki so izginili v Slo-

veniji med 2. svetovno vojno in po njej.

Leda Dobrinja je prispevala pogled istrskega človeka na Trst z besedilom, ki mu je naslov *Videti Trst*. Mladika objavlja tudi več pesmi Mihaele Jarca Zajc, Tomislava Dorotića, Vladimira Kosa in Aleksandra Furlana, objavljenih pa je tudi več ocen literarnih in zgodovinskih knjig. Prisotne so običajne Mladikine rubrike (*Mogoče vas bo zanimalo vedeti, da...*, *Pod črto*, *Antena*, *Čuk na Obelisku*) in pa molitev za papežev obisk v Sloveniji prihodnje leto.

Tudi tokrat je izšla njena mladinska priloga *Rast*, oz. njena 99. številka. Veliko prostora je posvečenega dejavnosti Slovenskega kulturnega kluba, najdemo pa tudi literarne prispevke, poročila s koncertnega, filmskega in gledališkega odra in grafološki kotiček. Omembe vreden je uvodnik Neve Zaghet z naslovom *Zahvala*. V njem avtorica odločno odgovarja polemičnemu pisanju koprškega katoliškega glasila *Sončna pesem* o zamejskih Slovencih. Omenimo naj tudi rubriko *Pika na i*, ki vsebuje komentar o pravkar zaključeni zasedbi šol. (i.ž.)

Četrty Pastirček

Otroci v teh dneh že pridno barvajo četrto številko Pastirčka, ki so je prejeli v roke ravno v času, ko jih je obdarjal sveti Miklavž. Tudi ta številka je prinesla našim malčkom dar, saj je bila tokrat za prilogo imenitna lepljenka jaslic, ki jih bodo otroci doma ali v šoli najprej pobarvali in nato pod budnim očesom staršev ali učiteljev izrezali in si napravili svoje jaslice. Ko predstavljamo številke Pastirčka, največkrat niti ne omenimo morda najvažnejšega dejstva, da ga uredništvo nalašč tiska v črno-beli tehniki, tako da lahko otroci lepe Daniline risbe sami z pobarvajo. Naravi prijazen papir, na katerem je natisnjen Pastirček, je kot nalašč za

otroške barvice in za kracanje, tako da ni čuda, če ima prav malček, ki je v šoli pred kratkim vzkliknil: »O, je prišel Pastirček, sedaj bomo lahko barvali in risali!«

Sicer pa v tokratni številki lahko preberete poleg znanih rubrik spet nekaj o manj znani ptici skalnem plezavčku, ki ga predstavlja imenitni Danilo Čotar; lepo pesmico Zore Saksida o svetonočni zibelki. Danila Komjanc nas spet preseneča s svojimi blagimi risbami; tokrat ima tudi slikanico *Zakaj vol in osliček*. Mariza Perat piše o opatiji v Možacu; Silvan Kerševan, Lojze Hlede in Marija Delkin pa so predstavljeni v posrečeni rubriki *Tudi mi smo rasli s Pastirčkom*. Zora Saksida nadaljuje Pomenki, Janez Povše z dečkom, ki ni hotel videti dobrega. Prispevali so še Vojan Tihomir Arhar, Berta Golob, Anamarija Zlobec, Mariza Perat, Barbara Rustja in še kdo. Seveda je večji del Pastirčka posvečen pošti, ki je ogrodje in najbrž najbolj brani del vsake številke. Ljuba Smotlak ima v Pastirčku lepo rubriko z naslovom *Pastirčkova zgodovina*, na zadnji strani pa je še pesmica *Božična želja otrok* Ljubke Šorli in glasbenika I. Bolčine; zadnjo platnico pa krasi božična križanka. -jp-

Na mnoga leta!

V nedeljo, 17. decembra, je dr. Drago Legiša slavil visok življenjski jubilej, saj je dopolnil okroglih sedemdeset let. Znani časnikar, politik, kulturnik in publicist dr. Drago Legiša se je namreč rodil v Devinu »pri Kupčevih«, kot se je pri njih doma reklo, 17. decembra leta 1925. Njegova velika družina je veljala za eno najbolj zavednih in najbolj znanih slovenskih družin v Devinu, saj je bil oče Josip spoštovan in premožen kmet, nedavno umrla mati Marija Mevric pa iz znane kmečko-ribiške devinske družine. Po italijanskih šolah se je dr. Legiša šolal v za Slovence zelo pomembnem in slavnem goriškem semenišču, kjer je tudi maturiral, a je po vojni maturo ponovil na slovenski realni gimnaziji v Trstu, ker semeniška šola ni bila javno priznana. Na tržaški pravni fakulteti je doktoriral iz političnih ved. Politično se je dr. Legiša začel udejstvovati takoj po vojni, bil vedno velik slovenski demokrat in eden vodilnih mož stranke Slovenske skupnosti od samega začetka delovanja stranke. Med drugimi javnimi funkcijami, ki jih je v svojem bogatem javnem življenju opravljal, moramo omeniti tudi to, da je bil večkrat devinsko nabrežinski župan. Kot časnikar je dr. Legiša poznan predvsem po dejstvu, da so njegovi članki vedno politično jasni in napisani v klenem slogu. Bil je soustanovitelj Novega lista in od začetka njegov odgovorni urednik, po smrti dr. Besednjaka leta 1968 pa je postal tudi njegov glavni urednik in je to še danes. Leta 1973 je postal glavni urednik časnikarskega oddelka slovenskega radia Radio Trst A in vsem so še danes v spominu poročila, katerim se je poznalo to, da je dr. Legiša »za njimi«. Za njegovo časnikarsko in domala nepregledno in bogato publicistično delo je odločilnega pomena izredno dobra slovenščina, ki zadovoljuje tako preprostega bralca kot intelektualca. Znan je njegov rek, naj mladi časnikarji pišejo tako, da jih bo lahko brala njihova mati in obenem največji slovenski intelektualci. Tudi po upokojitvi na deželnem radiu postaje RAI Radio Trst A dr. Legiša ni ostal križem rok, saj je še danes glavni in odgovorni urednik Novega lista, veliko pa piše tudi v slovenski dnevnik Slovenec, kjer je do nedavnega imel v sobotni prilogi odmevno rubriko, v kateri je podajal tedenski pregled političnega delovanja v Italiji. Dr. Legiša poznamo kot velikega Slovenca močnega in obenem plemenitega značaja in kot dobrega sogovornika, ki je ostal mlad kljub neravno rosnim sedemdesetim letom. Mlad zato, ker je še vedno pripravljen poslušati drugače misleče, se z njimi pogovarjati in tudi spremeniti mnenje, če ugotovi, da je napravil napako. Mlad pa tudi zato, ker je še vedno aktivno prisoten v našem javnem življenju slovenske manjšine, tako kot časnikar, kot mislec in politik. Če je res, da ostane mlad vsakdo, ki se pred prihodnostjo ne zapira sam vase, potem lahko rečemo sedemdesetletniku dr. Dragu Legiši, da je še vedno mladenič. Vsem, ki ga poznamo, so vseh njegovih tehtni in včasih zelo živahni posegi, ko zagovarja predvsem tri stališča: da moramo ostati Slovenci, da moramo biti demokrati in da moramo ohraniti živ krščanski etos, v katerem smo zrasli in s katerim moramo oplojevati sedanjo družbo. Jubilantu izrekamo člani uredništva Katoliškega glasa in Zadruga Goriške Mohorjeve iskrene čestitke, mu želimo obilo zdravja, veliko dobrega in mu vzklikamo: »Mnogaja leta!«

Pozor: mesto Gorica

Do zadnje vojne smo poznali samo Gorico. Na mirovni konferenci v Parizu leta 1947 so ozemlje tedanje občine Gorica razdelili, en del je prišel pod FLRJ, en del je ostal pod Italijo. Na oni strani državne meje so zgradili nov upravni center za Vipavsko in Zgornjo Soško dolino in ga poimenovali Nova Gorica. Sedaj se pa pogosto sliši ime Italijanska Gorica za tisti del, ki je ostal pod Italijo. Toda Gorica ni bila nikoli italijanska Gorica, ne slovenska ne nemška, temveč vedno le Gorica, ali če hočete Gorizia, Görz, Gorica. Tako naj ostane tudi naprej. Da ločimo Gorico pod Italijo od one v Sloveniji, naj bo kvečjemu ena Stara Gorica, druga pa Nova Gorica. K. H.

POGLED V SLOVENIJO

Novi pozivi k utrjevanju naše države

Spori med političnimi strankami so dosegli tako raven, da že ogrožajo sam obstanek slovenske države. Težnje po oblasti kot da so zasenčile razum in ravnanja tistih, ki bi morali biti najbolj odgovorni za prihodnost našega naroda. To sicer priznavajo vse politične stranke, torej tiste na oblasti in v opoziciji, kot tudi vodilni politični osebnosti Kučan in Drnovšek.

Načelne izjave pa so le nekakšen okrasek demokracije, ker v slovenski politiki ni bistvenih novosti. V parlamentu so npr. skoraj ves prejšnji teden obravnavali zahteve za uvedbo moratorija pri vračanju gozdov in drugih nepremičnin Cerktvi in tujcem, skladno z zakonom o denacionalizaciji. Toda v razpravi so poslancem, ki so zatrjevali, da Sloveniji grozita obnovitev fevdalnih odnosov in ponovna vzpostavitev sistema veleposestev, dokazali racionalno jedro celotne zadeve. Zakon o denacionalizaciji vsebuje pravne varovalke za ohranitev kmetijstva in gozdov, ki torej ne morejo postati lahek plen nekdanjih grofov ali njihovih naslednikov, ki živijo v Italiji, Avstriji, Nemčiji ali drugje. Odkrili pa so drugačno razsežnost pri izvajanju zakona o denacionalizaciji. Kaže, da je slovenska oblast potomcem nekaterih grofov in drugih veleposestnikov dokaj širokogrudna in dejansko s kršitvijo veljavnega zakona o državljanstvu, podelila naše državljanstvo, kar je pravna podlaga za to, da so zahtevali vrnitev nekdanjih veleposestev in mnogih gozdov, katerih skupna površina obsega več deset tisoč hektarov. »Gorečnejši« iz Slovenske nacionalne stranke, Liberalne demokracije Slovenije in poslanci iz Združene liste socialdemokratov so med tiste, ki

domnevno zlorablajo zakon o denacionalizaciji, poskušali uvrstiti tudi Cerkev.

Zakona o denacionalizaciji torej ne bo potrebno spremeniti, le izvajati bi ga morali pošteno, s čimer bi ne bila slovenska gospodarska suverenost nič ogrožena. Nasploh pa je bila med razpravami o denacionalizaciji razvidna proticerkvena ost, ki je katoliški Cerktvi v Sloveniji poskušala zanihati pravico do gozdov in kmetijskih površin, ki so jih v obdobju represije prejšnjega režima Cerktvi odvzeli. Ob tem je treba dodati, da bo Cerkev lahko sprejela drugačne rešitve za njene nepremičnine, če bo Slovenija sklenila sporazum s Svetim sedežem, ki bi določil stalen in zanesljiv ustroj financiranja katoliške Cerktve, njenih ustanov in dejavnosti.

Nizka raven parlamentarne politike

Razprave v našem parlamentu so sicer večinoma na nizki ravni, kakršno so v razviti Evropi že zdavnaj presegli. Slovenija kot da ogroža samo sebe in svojo prihodnost. Veliko je politikantstva, kar dokazuje, da je pri nas še veliko usodnih dilem o ogroženosti Slovenije, pet let po plebiscitu o njeni samostojnosti se v Ljubljani ustanavlja Svet slovenskega naroda. Pobudo zanj je dal Svetovni slovenski kongres - Konferenca za Slovenijo, člani omenjenega Sveta pa bodo postali ugledni Slovenci. Med njimi je tudi dr. Alojzij Šuštar. Na prvi seji iniciativnega sestanka je bilo rečeno, naj bi člani Sveta, vsem je lastna statusna in moralna avtoriteta, s svojimi priporočili in stališči zmogli določiti zdajšnji narodni interes in cilje slovenske države.

Skraini čas je, da Slovenci ponovno strnemo svoje sile, voljo in zavzetost, da bi preprečili nadaljnje razkiranje naše države oz. da bi vzpodbudili njeno utrjevanje, skladno z duhom in izročili plebiscita o samostojni in neodvisni slovenski državi. Zaradi tega je ustanavljanje Sveta slovenskega naroda pravo dejanje pred 26. decembrom, Dnevom samostojnosti naše države, ter tudi prispevek k vzdušju ob praznovanju velikega verskega praznika, Božiča v Sloveniji.

F.Z.

toda če se ne bomo zasedli na tem koncu, kjer živimo, bomo zdrknili nazaj v naročje Balkana. In še opozorilo: »Tisti, ki mislijo s samostojnostjo Slovenije resno, bi morali določene korake - kljub velikim naporom - narediti proti toku. Potrebna bi bilo 10 let garanja proti toku. Vprašanje pa je, ali je še kak Slovenec, ki je pripravljen toliko žrtvovati za svojo državo.«

Zagotovo gre za stvarna in utemeljena opozorila, vendar na srečo še ni vse izgubljeno. Spričo usodnih dilem o ogroženosti Slovenije, pet let po plebiscitu o njeni samostojnosti se v Ljubljani ustanavlja Svet slovenskega naroda. Pobudo zanj je dal Svetovni slovenski kongres - Konferenca za Slovenijo, člani omenjenega Sveta pa bodo postali ugledni Slovenci. Med njimi je tudi dr. Alojzij Šuštar. Na prvi seji iniciativnega sestanka je bilo rečeno, naj bi člani Sveta, vsem je lastna statusna in moralna avtoriteta, s svojimi priporočili in stališči zmogli določiti zdajšnji narodni interes in cilje slovenske države.

Skraini čas je, da Slovenci ponovno strnemo svoje sile, voljo in zavzetost, da bi preprečili nadaljnje razkiranje naše države oz. da bi vzpodbudili njeno utrjevanje, skladno z duhom in izročili plebiscita o samostojni in neodvisni slovenski državi. Zaradi tega je ustanavljanje Sveta slovenskega naroda pravo dejanje pred 26. decembrom, Dnevom samostojnosti naše države, ter tudi prispevek k vzdušju ob praznovanju velikega verskega praznika, Božiča v Sloveniji.

F.Z.

Poslanstvo nove mreže TV3

V Katoliškem glasu smo že poročali o ustanavljanju nove zasebne komercialne TV-postaje, ki naj bi postala najbolj gledana televizija v Sloveniji.

Na predstavitvi v Ljubljani so povedali, da bo TV3 začela oddajati na božični večer, to je v nedeljo, 24. decembra. Poudarili so, da bodo njena ciljna skupina družine in družinski člani kot posamezniki, poslanstvo pa posredovanje verskih in drugih vrednot, ki oblikujejo značajne, pokončne in sploh čim bolj popolne osebnosti, kakršne so tako potrebne v našem času.

TV3 bo oddajala 18 ur programa na dan (od sedmih zjutraj do polnoči), in sicer prek oddajnikov na Krvavcu, Nanosu in Pohorju, s čimer bodo omogočili, da bo to postajo lahko spremljalo od 70 do 80 odstotkov gledalcev v Slove-

niji. Njen program pa bodo posredovali tudi večji kabelski sistemi v državi. Vodstvo TV3 si bo prizadevalo, da bi novo televizijo lahko spremljali tudi Slovenci v Italiji.

In še nekaj pomembnih podrobnosti o usmeritvi in vlogi nove televizijske postaje. Naprave njenih oddajnikov so med najmodernejšimi v Evropi. Urednik programov Janko Tedeško je na novinarski konferenci zavrnil oznako, da bo šlo za »cerkveno televizijo«. Delež verskega programa bo od pet do sedem odstotkov in ne bo presegel deleža, ki ga ima npr. tak program na italijanski in avstrijski državni televiziji. Prvi TV-dnevnik bo ob 7.15, zadnji pa ob 21.45.

Največji družabniki nove televizije so mariborska in koprška škofija, Gospodarski forum pri stranki Slovenskih

krščanskih demokratov, Krekova banka in Krekova družba, mesečnik Ognjišče iz Kopra ter založba Mladinska knjiga iz Ljubljane. Ti družabniki so zbrali 9 milijonov nemških mark kapitala. Sedež nove televizijske postaje je v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu pri Ljubljani, kjer imajo za svoje delo na voljo 1300 kvadratnih metrov površin.

V petek, 15. decembra, pa je v Sloveniji pričela oddajati še ena zasebna televizija, t.i. POP TV. Ustanovili so jo predvsem s kapitalom neke ameriške družbe. Njen glavni urednik je Stane Grah, znani direktor državne televizije v prejšnjem režimu. V okviru te nove televizije bo delovala tudi TV-Nova Gorica s sodelovanjem TV-Vitel iz Dornberka.

M.

Simpozij o Svetem pismu

Jeseni leta 1996 bo v Sloveniji pomemben mednarodni simpozij o interpretaciji Svetega pisma.

To je velik projekt, ki ga bodo skupaj izvedle slovenska Cerkev in razne znanstvene ter kulturne ustanove. Simpozij bo od 18. do 20. septembra v Cankarjevem domu, neposredni povod zanj pa bo izid novega komentiranega prevoda Svetega pisma stare in nove zaveze. Ta »knjiga vseh knjig« bo z novim prevodom pomenila izjemno religiozno in civilizacijsko dejanje, pomembno ne le za Cerkev, ampak za slovenski narod in državo. Na novinarski konferenci o simpoziju je ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar dejal, da bo simpozij, »kakršnega v Ljubljani še ni bilo in kakršnega v takšnem obsegu verjetno ne bo več,« ime slovenske države ponesel širom po svetu.

Krekova banka med najbolj uspešnimi v Sloveniji

Krekova banka, najmlajša izmed slovenskih bank (navdihuje se po duhovniku in socialnem delavcu Janezu Evangelistu Kreku, »simbolu slovenske poštenosti«), je čedalje bolj uspešna. V tretjem letu obstoja ji je uspelo uresničiti dva od treh zastavljenih ciljev. Povečala je obseg poslovanja za tri petine ter pridobila dovoljenje Banke Slovenije za samostojno opravljanje vseh bančnih poslov, torej tudi tistih s tujino. Banka je odprla svoje poslovne enote v Mariboru, kjer je tudi njen sedež, pa v Ljubljani, Novem mestu, Novi Gorici, Zrečah, Šoštanj, Kopr, Murški Soboti in Celju. Za leto 1996

imajo v načrtu še ustanovitev poslovnih enot v Kranju in kakem večjem središču na Notranjskem.

Krekova banka je letos, v primerjavi s stanjem konec leta 1994, svojo bilančno vsoto povečala za 66%. Zdaj znaša nad 20 milijard tolarjev. Kratkoročna posojila, ki jih je banka doslej odobrila, znašajo okoli 167 milijonov tolarjev, srednjeročni krediti pa 193 milijonov. S krediti Krekove banke je kupilo avtomobil več kot 4 tisoč Slovencev. Najpoudarimo, da je Krekova banka odobrila tudi 40 milijonov tolarjev posojila za povečanje in posodobitev poslopij Škofijske gimnazije v Vipavi.

Politični utrip v Istri po volitvah

O istrski avtonomiji

Pred kakim mesecem smo opozorili, da se je Istra po padcu Berlusconijske desničarske vladne koalicije (ki jo bomo ohranili v spominu tudi po njenem packanju po istrskih zadevah) ter po okrepljenem geostrateškem položaju Hrvaške začela umirjati. K temu je pripomogla tudi politična streznitev Istrskega demokratskega zbora (IDZ), ki se je začel »na tihem« odrekati nekaterim svojim radikalnim programskim postavkam, med katerimi je bila na prvem mestu zahteva po istrski avtonomiji in čezmejni regiji, ki je od vseh najbolj burila duhove. Na novembrski skupščini IDZ v Poreču navedena zahteva namreč skoraj ni bila več niti omenjena, pa čeprav se je na dosedanjih strankinih shodih in tudi na istrskem svetovnem kongresu skoraj vse vrtilo ravnokrog nje. Da je v stranki prevladala pragmatična struja, se da sklepati tudi iz dejstva, da v vrhu stranke ni več zaslediti Loredane Bogliun-Debeljuh, ki bi jo lahko šteli za

»duhovno mater« in »spiritus agens« istrske avtonomije in čezmejne regije. Bogliunova je namreč takoj po istrskem kongresu zagrozila celo z izstopom iz stranke zaradi političnih nesporazumov. Po poreški skupščini je strankin tajnik Emil Soldatić v intervjuju za *La Voce del popolo* opozoril, »da se določeni cilji lahko dosežejo tedaj, ko zanje dozorijo pogoji« in da ideji istrske avtonomije in čezmejne regije v tem trenutku niso naklonjene »niti notranje okoliščine na Hrvaškem in niti ne mednarodne«. Zato bo verjetno ideja »postala spet aktualna ob vključevanju tega prostora v evropske integracijske procese«. N o v a , drugačna politična sporočila, ki prihajajo iz Istre, so opazili in pozdravili tudi predstavniki vladajoče HDZ, kar bi lahko bil znak, da bo letom silovitih in občasno kar sovražnih soočanj sledilo obdobje otoplitve, strpnega dialoga in ustvarjalnega političnega tekmovanja.

Odpoklic italijanskega veleposlanika iz Zagreba

Med zaskrbljujoče znake pa bi lahko šteli odpoklic italijanskega veleposlanika Paola Pense iz Zagreba, kar bi lahko bilo, posredno, povezano tudi z dogajanjem okrog Istre. Veleposlanik je namreč v Zagrebu šele kako leto, in čeprav Farnesina opravičuje njegovo zamenjavo z nespornimi okrog odpošiljanja humanitarne pomoči prek Splita v BiH, prevladuje mnenje, da so njegovo zamenjavo izsilili tisti krogi v Italiji, »ki zahtevajo trši odnos do Hrvaške in Slovenije«. Zna na je namreč veleposlanikova izjava, s katero je zelo razburil jastrebe v Uniji Italijanov (UI), da se bo namreč »položaj italijanske manjšine na Hrvaškem in v Sloveniji utrdil, ko se bo le-ta ločeno organizirala v dveh novih državah«. Prvi mu je dal lekcijo Maurizio Tremul, predsednik izvršnega odbora UI, ki je rekel dobesečno, da se veleposlaniku skoraj malo blede (*risulta essere alquanto fantasioso*), in takoj

za njim tudi predsednik UI Giuseppe Rota z ne ravno vladnim vprašanjem »ali misli braniti interese tistega, ki ga plačuje, ali pa se misli iti osebno igro.« Sledilo je javno pismo bojevitih italijanske skupnosti iz Rovinja, ki se je obrnila na Farnesino celo z namigom o morebitnem odpoklicu veleposlanika. Pritisk nanj se je končal z razčiščevalnim sestankom z vodstvom UI v Pulju marca letos, po katerem je veleposlanik požrl svojo prvotno izjavo in pristal na naravnost ganljivo skupno sporočilo, da so namreč »z veliko radostjo ugotovili, da pojmujemo italijansko narodno skupnost kot edinstveno narodnostno skupino v dveh državah in kot tako tudi avtomatično enovito in nedeljivo«. Navedeni dogodki bi lahko pomenili, prvič, da je veleposlanik padel predvsem na »istrskem izpitu«, drugič, da se Farnesina še ni odrekla svojim glavnim ciljem v Istri in, tretjič, da ji umirjanje istrske politične scene ne gre preveč v račun.

Milan Gregorič

Zanimanje za poklic častnika v slovenski vojski

Slovenska vojska, ki so jo razprtje v politiki, zlasti spori med sedanjo koalicijo in nekdanjim obrambnim ministrom Janezom Janšo, precej oslabele, je, kot kaže, v glavnem premostila kritično obdobje. Zdaj se lahko spet posveča izvajanju zakona o strategiji slovenske obrambe, kar pomeni predvsem modernizacijo oboroženih sil in tesno naslonitev ter sodelovanje s t.i. Partnerstvom za mir, ki je del vojaškega zavezništva NATO. Eden izmed ciljev Slovenije je, da bi bila čimprej sprejeta v NATO.

Zaupanje v slovensko vojsko se kaže tudi v velikem odzivu na razpis o novih častnikih. Nanj se je namreč odzvalo kar 860 kandidatov iz vse države. Mnogi od le-teh bodo postali poklicni častniki Slovenske

vojske. Seveda pa je tako množičen odziv na razpis tudi rezultat težav pri šolanju in zaposlovanju fantov. Zaposlitev v vojski bi jim nudila gotovost v prihodnosti in razmerno ugodne finančne in sploh materialne pogoje za življenje. Slovenija je medtem ponudila tudi gostoljubje enotam in službam NATA, ki čez našo državo prehajajo v Bosno in Hercegovino, kjer bi izvajale svojo vlogo pri ohranjanju miru v BiH. Nov dokaz zaupanja mednarodne skupnosti, zlasti pa Združenih držav Amerike v Slovenijo, naj bi pomenil tudi obisk fregate ameriške mornarice USS *Bonhomme*, ki se je nekaj dni mudila v koprski luki. Menijo, da bo koprsko pristanišče postopno lahko postalo mostič za la-dje organizacije NATO.

M.

Mednarodni posvet v Ljubljani ob 20-letnici Osima

Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije je ob 20-letnici podpisa osimskih sporazumov priredilo **2. novembra v Ljubljani** okroglo mizo, katere so se udeležili priznani strokovnjaki na zgodovinskem področju iz Italije in Slovenije.

Strokovni posvet je v Cankarjev dom privabil veliko število gostov, poznavalcev naše polpretekle zgodovine in neposrednih sooblikovalcev italijansko-jugoslovanskega sporazuma v Osimu ter njegovega predhodnika leta 1954 v Londonu. Na posvetu v Ljubljani je prišlo do izraza celotno mednarodno dogajanje in pogajanje med Italijo in Jugoslavijo (potem Slovenijo) od pariške mirovne konference leta 1947 do osimskega sporazuma in današnjih še vedno odprtih vprašanj v zvezi s temi povojnimi pogodbami.

Zanimiva diskusija

S tem v zvezi moram takoj podčrtati dejstvo, da je bila diskusija v popoldanskih urah prav tako zanimiva, kot so bili uvodni referati priznanih strokovnjakov, toda žal niso slovenski časopisi (Delo, Slovenec, Primorski dnevnik) imeli za potrebno in s političnega vidika oportuno, da bi se pomudili pri tej diskusiji, ki je potekala v popoldanskih urah, ko so v glavnem vsi časnikarji že odšli. Moje mnenje je, da je v danem trenutku debata prav tako lahko zanimiva kot uvodni posegi, ker so navadno izraz ljudi, ki iznašajo v debato misli in zorne kote krogov in organizacij, ki so okrog njih. Zato je bilo res škoda, da so v skoro prazni dvorani spregovorili ljudje, ki so osimski sporazum oz. njegovo udejanjanje spremljali tako rekoč od blizu: **dr. Marko Kosin**, bivši jugoslovanski in slovenski diplomat, **g. Poljšak, M. Osolnik** (bivša funkcionarja v okviru takratne slovenske vlade), bivša deželna svetovalec Furlanije-Juljske krajine **Škerk** in podpisani, glavna arhivarka Republike Slovenije in bivši občinski svetovalec v Trstu **prof. Samo Pahor**. Res škoda za neporočanje o teh posegih, ki so bili tako z zgodovinskega kot s sedanjega političnega vidika zanimivi in aktualni.

Konec koncev ni treba ne vem kako globoke analize za ugotovitev, da so osimski sporazumi v prvi vrsti zadeli in prizadeli manjšine, tako slovensko v Italiji kot italijansko v Sloveniji. Osimski sporazumi so dokončno uredili vprašanja meje, niso pa uredili še vse do danes odprti vprašanj, posebno slovenske

narodne skupnosti v Italiji, ki je še vedno nekje v letargiji, v pričakovanju svoje celovite zaščite, in to 20 let po podpisu sporazuma med Italijo in Jugoslavijo leta 1975 v Osimu blizu Ancone. Sloveniji kot naslednici Jugoslavije mora biti to dejstvo stalno pred očmi, tudi sedaj, kot se z Italijo in državami Evropske zveze pogaja za vstop v evropsko državo članic. Dajati na isto tehtnico npr. vprašanje vračanja imovin istrskim beguncem z ureditvijo še odprtih vprašanj slovenske narodne skupnosti v Italiji bi bilo nelogično in škodljivo za vse. To sta dve različni vprašanji, ki morata biti rešeni na različen način in ne v medsebojni tesni povezavi!

Posegi

Toda povrnimo se na mednarodni posvet v Ljubljani, ki je vsekakor prinesel precej novih ugotovitev tako z zgodovinskega kot s političnega zornega kota.

Okroglo mizo je vodil **dr. Boris Gombač**. V uvodnem delu sta posegla tržaški župan **Riccardo Illy** in ljubljanski župan **dr. Dimitrij Rupel**. Oba sta bila v svojih krajših referatih aktualna in sta nakazala konkretne smernice za naprej. V razpravo je nato z daljšimi referati poseglo kar sedem strokovnjakov iz Italije in Slovenije.

Uvodna beseda je pripadla zunanjemu ministru Slovenije **Zoranu Thalerju**, ki je izhajal iz helsinškega sporazuma leta 1975, ki je tudi nakazal pot sporazuma med Italijo in Jugoslavijo v Osimu, govoril o pravici do odškodnine optantov za Italijo, ki jo Slovenija nakazuje na poseben bančni račun v Luksemburgu, a žal Italija te odškodnine noče dvigati; zaključil je z ugotovitvijo, da osimski sporazum nikakor ni in ne sme biti sporen, ne za eno ne za drugo stran.

S svojih zornih kotov sta potem osimski sporazum analizirala zgodovinar **prof. P. Pastorelli** in **prof. Jože Pirjevec**, ki je podal izčrpno in objektivno analizo stanja, ki je privedlo do osimskega sporazuma, njegove vsebine in političnega stanja, ki je pred njim vladalo tako v Italiji kot v Jugoslaviji. Po teh dveh temeljitih zgodovinskih referatih je spregovoril časnikiar in pripadnik italijanske narodne skupnosti v Sloveniji **Silvano Sau**, ki je podčrtal dejstvo, da je bila italijanska manjšina v Jugoslaviji z osimskim sporazumom čez noč postavljena pred novo dejstvo. Nato je o svojih osebnih izkušnjah in doživetjih govoril pesnik in kulturnik **Ciril Zlobec**, nakar

so nastopili zgodovinar **dr. Sergio Tavano**, za njim ekonomist **dr. Tito Favaretto** in ekonomist in univerzitetni profesor v Ljubljani **dr. Marjan Svetličič**.

Zaključne misli

Moje zaključne misli o tem vsekakor uspelem, zanimivem in perečem zgodovinsko-političnem simpoziju, so naslednje:

1. V uvodnih referatih je manjkal prispevek pravnega strokovnjaka, ki bi z juridičnega vidika osvetlil ozadje nastajanja osimskega sporazuma, analiziral pravne vidike ob podpisu sporazuma in nakazal - vedno s pravnega vidika - smernice za bodoče stike, pogajanje in evropske sporazume med Italijo in Slovenijo. Pravo igra pri takih pogajanjih odločilno vlogo in zato je odsotnost priznanega pravnika na tem simpoziju težko opravičljiva za organizatorje. Delno so skušali to vrzel dopolniti trije diskutanti iz zamejstva (Škerk, Štoka, Pahor), a zaradi stiske s časom in odsotnosti časnikiarjev njih posegi žal niso prišli, kot sem povedal v uvodu, do izraza.

2. Simpozij v Ljubljani bi moral odpreti vrata tudi hrvaškim političnim in strokovnim silam, saj je bila tudi Hrvaška, prek Jugoslavije med podpisnicama sporazuma v Osimu. Tudi Republika Hrvaška je danes zainteresirana za vstop v Evropsko zvezo in bo jutri, ko bo njeno članstvo v EU prišlo na dnevni red, zainteresirana neposredno tudi za vračanje imovin istrskim beguncem. Prisotnost hrvaških oblasti in njihova stališča v zvezi s tem bi bila na tem mednarodnem posvetu vsekakor zanimiva in za Slovenijo morda tudi dobrodošla.

3. Na posvetu je bilo med referenti, diskutanti in navadnimi gosti občutiti odsotnost dobrih dela slovenske politike. Ni bilo ne bivšega slovenskega zunanjega ministra Peterleta ne bivšega obrambnega ministra Janše ne državnega sekretarja za Urad za Slovence po svetu dr. Vencelja ne mnogo drugih. Kako to? Če so bili ti povabljeni in niso prišli, je to slabo spričevalo zanje. Če pa niso bili povabljeni, je to slabo spričevalo za demokratično stanje v državi Sloveniji.

S temi zaključki se ne bi hotel vtikovati v notranje zadeve Republike Slovenije, nikakor ne! Gre le za to, da so osimski sporazumi in njihovo udejanjanje preveč pomembna zadeva za nas Slovence v Italiji, da bi bila glede njih Slovenija kakorkoli nesoglasna ali celo razdvojena.

Drago Štoka

BRALCI PIŠEJO

Concordia et pax

Objavljamo nekaj ključnih odlomkov pisma, ki nam ga je poslal Goričan gospod **Giuseppe Beltrami**.

Sem preprost meščan in kristjan... Močno čutim svojo krščansko pripadnost s pozornostjo do težav družbenega in cerkvenega sveta in z željo se z njimi spopasti v duhu služenja... V soboto, 1. decembra, sem bil prisoten pri maši, ki sta jo darovala naš nadškof in koprski škof ob odkritju spomenika sprave *Concordia et pax 1945.1995* na Sveti gori... Obred je bil zelo lep in pomemben, toda manjkali so močna in eksplicitna znamenja osebnega in vzajemnega pričevanja in občestva, ki bi jih izrazili prisotni verniki italijanske in slovenske narodnosti... Sicer pa nočem biti preveč kritičen: do tega verjetno ni prišlo zaradi kratkega časa na razpolago. Spomnimo naj, da je bil dogodek pravzaprav le začetek nove poti odnosov med kristjani na dveh straneh meje; čaka nas še dosti dela... Rad pa bi nakazal še eno razmišljanje glede odnosov med italijansko in slovensko komponento edine Cerkve našega mesta; kot lahko vsi opazijo, 50 let po koncu vojne in dramatičnih dogodkih, ki so mu sledili in so razdelili na dva goriško skupnost in z njo tudi vernike, sta ti dve komponenti, žal, še vedno oddaljeni od prave sprave... Mislim, da je le prišel čas, da s pogumom, krščansko ljubeznijo in velikim čutom za odgovornost nastopimo proti temu, kar je zame največji škandal goriške Cerkve... Zakaj ne bi načrtovali in organizirali znotraj mestnih župnij bratskih srečanj za pripadnike dveh etnij, da bi se vsaj navadili biti skupaj tudi v cerkvenih krogih in da bi nam tako s časom uspelo čutiti se ena sama Cerkve?...

Prišel je čas, da vsaj poskusimo. Do kdaj nameravamo imeti same sebe za norca in hlinita, da ne vemo, da smo vsi »otroci« istega Očeta, »bratje« v Kristusu in eno samo »telo«...?

BENEŠKA SLOVENIJA

Preden se pomaknemo k zadnjim dogodkom v Slovenski Benešiji, omenimo serijo srečanj, ki so se odvijala 30. novembra oz. 16. decembra v Špetru. Na pobudo KD I. Trinko in študijskega centra Nediža so imeli Benešani možnost spoznati kulturno specifično koroških Slovencev; pod geslom *Spoznajmo se* so odprli razstavo *Ta hiša je moja, pa vendar moja ni*, in sicer prikaz stavbarstva in značilne arhitekture Zilje, Roža in Podjune; isti večer je sledilo predvajanje prvega koroškega celovečernega filma *Backup-slovenska beseda na Koroškem*. Pobuda se je v polovici decembra končala z lutkovno predstavo *Je zemlja naša last*, ki jo je zrealiziral M. Bevk, nastopala pa je mladinska skupina iz Šmihela. Zanimanje za te prireditve je pokazalo željo in potrebo beneških ljudi po spoznavanju sosednje slovenske manjšine.

V Čedadu so predstavili program petega Mittelfesta, ki bo od 20. do 28. julija 1996. Spomnimo, da je letos avgusta deželna vlada sprejela poseben sklep, ki poverja organizacijo srednjeevropske kulturne iniciative posebnemu odboru, ki je povezan tako z javnimi (med temi je Gorska skupnost za Nadiške doline) kot zasebnimi ustanovami. Umetniški vodji Mittelfesta sta tudi tokrat G. Pressburger in C. De Incontrera, na njem pa bodo

poglobili pojem identitete, ki je posebno aktualen v današnji prenovljeni Evropi.

Nazadnje omenimo pomembno pobudo KD Rečan. Društvo ima že veliko zaslug za uveljavljanje in ohranjanje izrazov posebnega in bogatega beneškega ljudskega in verskega izročila. Letos se nam predstavlja z obnovo verske navade iz Nadiških dolin, in sicer Deveterice. Kakor se še nakateri spominjajo, so v predbožničnem času domačini nosili podobo Matere Božje od hiše do hiše, medtem ko so v družinskem krogu molili in peli ljudske božične pesmi. Ob obnovitvi obreda je društvo izdalo tudi drobno knjižico z molitvami in besedili božičnih pesmi. Pobuda se je začela v Zverinacu 16. decembra in se bo nadaljevala v Podlaki, Dolenjem Grmeku, Topolovem, Liesah, Kosci, Platacu, Dolenjem Bardu in Sevacah do božične vigilije.

Erika Jazbar

Nekaj sindikalnih vesti

Konvencija z novo banko

Naše Združenje je na pobudo Cassa di Risparmio SpA iz Gorice podpisalo konvencijo s to goriško banko v korist naših članov. Konkretne pogoje konvencije lahko vsak zainteresirani dobi na sedežu našega Združenja, ali na sedežu in pri vsaki filiali Cassa di Risparmio. Banka zahteva od zainteresiranega potrdilo, da je naš redni član.

V prejšnji okrožnici pomočnikom objavili podatkov o filiali Zadrugne kreditne banke Doberdob iz Ronk, in sicer:

- Banca di credito cooperativo - Zadrugna kreditna banka Doberdob. Kontaktna oseba na filiali v Ronkah, ul. D'Annunzio št. 96/a, g. Silvano Ferletič, tel. in fax (0481) 474060.

SGZ že posluje v Doberdolu in Sovodnjah

Naše Združenje je začelo poslovati v Doberdolu od 25.10. t.l. na sedežu Zadrugne kreditne banke Doberdob, ul. Roma 23, s sledečim urnikom: vsako sredo od 14. do 15.30.

Zanaše člani iz Sovodenske občine in iz Štandreža poslujejo v Štandrežu pri Filiali Zadrugne kreditne banke Sovodnje od 11.12. t.l. s sledečim urnikom: vsak ponedeljek od 14.30 do 17. ure.

Patronažna služba

Za področje pokojninske in socialne problematike smo se dogovorili s Patronatom INAS, da bo nudil posvetovalno službo našim članom na našem sedežu v Gorici, ul. Roma 20, in sicer vsak torek od 15. do 17. ure, od 9. januarja 1996 dalje.

TRGOVINA NA DROBNO - MERCERIE

IL BOTTONE

SOSOL MARIA

GORICA - Travniki 26 - Tel. 33587

GOSTILNA

FRANC
PODVERŠIČ

GORICA
Ul. Brigata Pavia 62
Tel. 530518

Podpis dogovora o miru

V četrtek, 14. decembra, so v Elizejski palači v Parizu pred očmi celega sveta predsednik Bosne Izetbegović, predsednik Srbije Milošević in hrvaški predsednik Tuđman svečano podpisali mirovni dogovor, na katerega je cel svet že nestrpno čakal. Pred očmi vseh velikih svetovnih sil in njihovih predsednikov so si Tuđman, Milošević in Izetbegović tudi segli v roke in se skorajda srmežljivo nasmejnili eden drugemu. Svečanost v Parizu je bila toliko bolj pomembna, ker gre pri tem dogovoru za sklenitev dokončnega miru v Bosni, pa čeprav bo za doseg dejanskega miru in obnove Bosne potrebno še zelo veliko časa in predvsem pa potrpljenja. Edini, ki niso bili zadovoljni s podpisom in so to s streljanjem na Sarajevo tudi pokazali, so bili bosanski Srbi, katere pa bo v nekaj tednih moral utišati Milošević, če noče imeti spet velikih težav z

Protagonisti podpisa miru

mednarodno skupnostjo, katero sedaj odločno vodijo Američani. Ti so vojni v Bosni tudi naredili konec, sedaj v Bosno pošiljajo svoje vojake in v naslednjem letu, naj bi poskrbeli vojniki pakta NATO pod ameriškim vodstvom, da bo mir v Bosni postal stvarnost in ne samo neka opcija trenutnih političnih razmer, kar je bil do sedaj. Na slovesnosti v Parizu sta bila tudi slovenski predsednik vlade Drnovšek in zunanji minister Thaler. Ob gledanju posnetkov iz Elizejske palače se ni razumelo, kaj tam počneta. Uradni komunike slovenske vlade je pozneje pojasnil, da je bilo končno v Parizu vsem jasno, »da Sloveniji ni več v paketu držav, ki so nastale po razpadu Jugoslavije«.

-**zut-**

Pod komunisti bo bolje?

Na volitvah v Rusiji so zmagali komunisti Genadija Žuganova in izpolnili pričakovanja poznavalcev ruskih razmer, ki so se po propadu komunističnega režima znašli pred razpadom države, v katerih slikane posledice in napovedi niso bile nikoli dovolj temne in dramatične: trdili so, da bodo v Rusiji zagospodarile tolpe tatov in huliganov, ljudstvo pa bo pred njimi bežalo na Zahod - govorili so že o milijonih beguncih itd. Sistem pa je vendarle našel pot iz zagate in zdaj s težavo išče ravnotežje, s katerim bo lahko šel v nov razvoj. Seveda je bilo sramotno in neodgovorno, da so komunisti odgovorili na vsej črti in prepuščili državo anarhiji. Razumljivo pa je bilo, da so se poskrili: imeli so umazano vest, ker so se dobro zavedali svojega totalitarizma in številnih krivic, ki so jih zagrešili proti družbi in posameznikom. Za tako falimentarne rezultate so bile revolucije popolnoma odveč. Posledice razpada države so občutili in še občutijo delavci, ki so pod komunizmom lahko živeli samo zaradi cele vrste korektivov, »privilegijev«, s katerimi je sistem nenehno popravljaval neizbežne napake planskega gospodarstva. Divje tržno gospodarstvo,

ki je sledilo komunizmu, pa takih »privilegijev« ne trpi: odtod konflikti, nastradalo pa je ljudstvo in zaključek »pod komunisti je bilo bolje« je bil povsem naraven. To se je zgodilo v vseh ali skoro vseh bivših komunističnih državah, tudi v Sloveniji. Novi politični razred ni vedel, kako se lotiti težkega položaja, niti ni poznal resnosti dejanskega stanja; pomoči z Zahoda je bil deležen le v majhni meri (Zahod se je bal, da bo metal v sod brez dna). Tudi alternativnih ekonomistov in upraviteljev ni imel, saj niso imeli kje nastajati razen v komunističnih organizacijah. Komunisti pa so izsolanih ljudi imeli na pretek, saj so imeli monopol, in zato so se lahko brez problemov znova vključili v politični boj in zlahka osvojili glasove delavstva, to je najrevnejših in najštevilnejših. Morda je tako tudi prav, saj bodo zdaj lahko pokazali, ali znajo tudi v demokraciji popravljati napake, ki so jih zagrešili in ponavljali, ko so imeli celotno oblast v rokah. Če zmagajo na volitvah, lahko upravljajo državo; pomembno pa je, da oblasti ne utrjujejo s policijskim aparatom, ustrahovanjem in ostalimi elementi totalitarnega sistema.

-**S**

Gledališke burke italijanske politike

Brez televizije bi italijanski politiki že davno propadli, saj bi njihove besede, taktike in strategije ter stokrat obrnjena stališča na črnobelih listih časopisov pokazale, da se nobena stvar nikamor ne premakne in da gre zgolj za pridobivanje časa z mlatenjem prazne slame. Vse v korist strank. Toda italijanski politiki so pravi gledališki igralci in znajo izkoristiti male zaslone, da se pokažejo v lepi luči. Niti ni važno, kaj povejo; nadvse pomembno pa je, kako se gibljejo, da so lepo oblečeni, počesani, ugajeni, prijetni, kratka model uspešnosti in učinkovitosti. Toda to je gledališče, in sicer gledališče slabše sorte, če se vsaka tragedija konča v burki, kot nam redno kažejo televizijski dnevniki in okrogle mize. Kaj drugega kot tragedija je stanje države, ki ima več tisoč milijonov milijard dolgov in ni ga politika, ki bi znal iskreno kruto povedati narodu (kaj, ko pa narod ni samo skupek gledalcev, ampak tudi množica volilcev!), da bo moral prihodnjih deset let ali več hudo varčevati, če bo hotel obdržati, kar si je pridobil v letih veselega gospodarjenja. Celotno žrtvovati bo moral del sedanjega blagostanja, da ne bi potem trpel hujših posledic. Ker si tega nihče od politikov ne upa povedati jasno narodu (edina opozorila prihajajo iz državne banke), se vsi igrajo z besedami, udrihajo proti nasprotnikom, en

dan so za predčasne volitve, potem pa spet proti, dejansko pa sleparijo narod, ker skrivajo edino resnico, da volitev pravzaprav noče nihče. Kdor jim verjame, se sam vpleta v burko.

Ta burka pa je v preteklih dneh dosegla enega svojih viškov, ko je prišlo do namigov, da morda ne bi bilo nemogoče spraviti spet skupaj raznolično združbo razvezanih bivših krščanskih demokratov. To se je zgodilo, da se je Diniju posrečilo z napovedjo svojega evropskega programa razbiti t.i. Pol ali kartel svoboščin, v katerem se zdaj kuja tudi Martino, ki odločno nasprotuje finančnemu zakonu.

Za vsem kreganjem pa je mogoče opaziti eno samo vprašanje: volitve februarja ali volitve junija, po italijanskem šestmesečju na vrhu Evropske zveze. Finiju se mudi, ker je opazil, da se tabor kruši, Berlusconi pa zato, da se ubrani raznih procesov, ki ga čakajo za vogalom. Bivšim krščanskim demokratom pa se nikamor ne mudi, saj se morajo spet organizirati in na tistem upajo, da bodo volitve odložili na še kasnejši čas, na kar pa nikakor ni pripravljen pristati Romano Prodi, saj bi se njegov lik in program popolnoma zameglil in zabil. D'Alema drži z njim, medtem ko so se komunistični prenovitelji ponovno izrekli za takojšnje volitve ne glede na posledice v smislu, ni važno, kdo bo zmagal; če bo slabo za delavce, toliko bolje, jih bomo lažje pridobili za našo stvar.

-**S**

Agnellijska - Thaler

V petek, 15. decembra, je italijanski dnevnik *La Repubblica* objavil na vidnem mestu intervju z italijansko zunanjo ministrico Susanno Agnelli. Pogovor je izrednega pomena, ker je pri njem sodelovala v bistvu celotna redakcija enega najpomembnejših italijanskih dnevnikov z direktorjem Scalfarijem na čelu in je iz njega razvidna vsa sedanja italijanska zunanja politika. S Susanno Agnelli so se časnikarji pogovarjali predvsem o aktualni zunanji politiki Italije v zadnjem času in tako so prišli tudi do vprašanja odnosov Italije s Slovenijo. Zaradi važnosti izjave Agnellijske objavljamo odlomek iz intervjuja. Radi bi kaj zapisali ob tem, a smo mnenja, da je bolje, da te izjave in tako slabega stanja v odnosih med državama niti ne komentiramo. Brez komentarja torej, a vsem v globok razmislek!

Vprašanje: Zelo suho vprašanje: slovensko vprašanje.

Odgovor: Ministra Thalerja srečujem na vseh teh konferencah, zmerom sedi poleg mene, in prav to se je spet zgodilo pred dnevi v Londonu. No, usede se k meni in mi reče: »Končati moramo slovensko zadevo.« Jaz pa pravim: »Minister Thaler, na mesto italijanskega zunanjega ministra sem prišla v januarju in v februarju sem odpravila veto. To je bila

prva stvar, ki sem jo storila v Evropski uniji: rekla sem, da ne bomo več izrekli veta za vaš vstop v Evropo. Obvezali ste se, da boste opravili dvostranska pogajanja z Italijo.«

Tako je bil politični direktor Farnesine sedemkrat v Ljubljani in sedemkrat so (Slovenci) prišli v Rim. Vsakokrat je bil sestavljen dokument. Vsakokrat so (Slovenci) čez teden dni dali javno izjavo, ki prav gotovo vsej zadevi ni bila v pomoč.

Zadnjič je pri večerji gospod Thaler vprašal Ščirbeja, kako naj Slovenija po zadnjem konfliktu kaj podpiše z Italijo. Ščirbej ga je začudeno gledal. Jaz pa sem rekla: »Oprostite, gospod Thaler, ali govorimo o časih pred petdesetimi leti ali o današnjih? Ali hočemo najti rešitev?« Tokrat niso sprejeli niti pogojev, ki jim jih je postavila Evropa, odprtja nepremičninskega trga namreč. Pravijo: tega trga nismo odprli, kajti tisti, ki prebiva v Sloveniji več kot tri leta, si danes lahko kupi hišo. Rekla sem mu: »Oprostite, gospod Thaler, kako naj kupim hišo v Sloveniji, ko pa nisem bila tri leta pri vas?« In mi odgovori: »Tudi jaz tega ne morem narediti v Italiji.« Jaz pa: »Pridite v Italijo in kupite si, kar hočete. Nihče vam ne bo nič rekel.« On pa: »To ni res.«

No, takšen je položaj s Slovenijo.

Volitve v Avstriji

Zadnje nedeljo so poleg Rusije volili tudi v sosednji Avstriji. Po dolgotrajnih špekulacijah ni prišlo do kakšnih posebnih sprememb (edini »zmagovalci« so bili socialisti), razočaranje pri nekaterih strankah pa se je vendarle pokazalo.

Volilno pravico je imelo 5.768.000 volilcev, volilne listke je oddalo slab milijon ljudi manj, kar pomeni, da se je volitev udeležilo 82,7% upravičencev. Med petimi strankami (dve drugi v ožji krog sploh nista prišli) je bil izid naslednji: SPÖ (socialisti, s kanclerjem Vranitzkyem na čelu), je dobila 38% glasov, kar pomeni 72 mandatov ali 7 več kot na prejšnjih volitvah; ÖVP (ljudska stranka, z dr. Schüsseljem kot vicekanclerjem in zunanjim ministrom na čelu) si je pridobila 28% glasov oz. 53 mandatov (dodala si je enega); FPÖ (svobodnjaki,

z dr. Haiderjem na čelu, ki je vodil zelo agresiven in proti tujcem usmerjen volilni boj) je izdružila 1 mandat in jih ima zdaj še 41; GRÜNE (zeleni, z gospo Petrovic na vrhu, ki zaradi izgube glasov daje svoje mesto na razpolago) so od svojih dosedanjih 8 mandatov morali 5 prepustiti drugim; in LIF (Liberalni Forum, z dr. Schmidovo na čelu) je prav tako moral oddati dva svoja mandata od devetih.

Koroški Slovenci, ki so z Karlom Smollejem mislili pridobiti en mandat in se zato povezali z Liberalnim Forumom, so ostali praznih rok. Razočaranje, posebno pri ljudski stranki, je tudi na Štajerskem, kjer so poleg državnih imeli tudi deželne volitve. Povsem točni podatki bodo na razpolago šele 27. decembra, ko bodo prešteli tudi volilne kartice.

R.B.

Spomin na g. Vinka Zaletela

Večni popotnik je odšel v večno domovino. Iz Pliberka je prišla v torek, 12. decembra, vest, da je odšel h Gospodu nam vsem priljubljeni g. Vinko Zaletel. Rojen je bil leta 1912 v št. Vidunad Ljubljano, kjer je na škofijski gimnaziji tudi maturiral. Junija 1936 je bil posvečen v duhovnika. Voja ga je pripeljala na Koroško, ki jo je vzljubil in - v nji ostal. Pomagal je najprej kot narodni delegat v raznih krajih Roža in Podjune, dokler ni l. 1957 prevzel župnijo Vogrče in ji podaril 37 let življenja. Šele bolezen ga je lani prisilila, da se je naselil pri šolskih sestrah v Pliberku. Daljni svet ga je zanimal že kot študent v Ljubljani že pred vojno je potoval po Italiji, Avstriji, Češki in Franciji. Zanimanje za slovenskega človeka je bilo tolikšno, da je bil povsod tam, kjer živijo Slovenci. Obiskal je skoraj vse misijonarje in jih finančno podpiral. Po svojih zapisih in fotografijah je pripravil nešteto predavanj. Svoja doživetja je strnil tudi v tri potopisne knjige, ki jih je izdala Mohorjeva. Bil je pravi kulturni delavec. Sodeloval je pri Katoliškem delovnem odboru, pri NT, nešteto krat je govoril po radiu, bil je velik podpornik Mohorjeve in tinskega doma. Starejša generacija gotovo ne bo pozabila njegovega režiserskega dela. Namrtvaški oder so ga položili v vogrški cerkvi, kjer se je od njega poslovila velika množica ljudi. V četrtek, 14. decembra, sta mu KKZ in NSKS pripravila žalno sejo, ob 14. uri pa je bila pogrebna maša, ki sta jo vodila škofijski kancler in ljubljanski pomožni škof Kvas ob somaševanju 40 duhovnikov. Gospoda Vinka ni več, živi pa njegov duh in Bog daj, da bi njegova odločitev ostala in pomagati na Koroškem obrodila sadove!

R.B.

IZDELKI IZ KOVANEGA ŽELEZA
...ALUMINIJA

Tabaj F.lli s.n.c.

di TABAJ MILOŠ E RAIMONDO

GORICA - Ul. Gregorčič 24
Tel. 21514 - fax 21987

Gradbeno podjetje

Heide Alojz Ivan

ŠTEVERJAN, Dvor 13 - Tel. (0481) 884015

IZDELKI IZ KOVANEGA ŽELEZA - VRATA - OGRAJE

RADISLAV LEOPOLI

GORICA - Ul. Brigata Pavia 46 - Tel. 531941

TRGOVINA

Meri Kosič

Velika izbira torbic, dežnikov in raznovrstnih kvalitetnih izdelkov

GORICA - Raštel 27
Tel. 33790

PEKARNA - SLAŠČIČARNA

VIATORI

Vse, kar potrebujete za vsakdanjo oskrbo, in vse, kar si želite ob raznih pogostitvah ter svečanostih družinskega in društvenega značaja, lahko dobite v največji izbiri v naših goriških prodajalnah.

GORICA - Tel. 520905

ELEKTROTERMO-SANITARIJE

SOSOL WALTER

GORICA - Travniki 21
Tel. 535516

Mein Kampf dramatika Žida Georga Taborija

V goriškem Kulturnem domu so v ponedeljek, 11., in v torek, 12. decembra, ljubitelji gledališke umetnosti prisostvovali tretji abonmajski predstavi: na vrsti je bilo delo pisatelja in dramatika Georga Taborija *Mein Kampf*, v slovenskem prevodu Lada Kralja. Avtor, ki se je rodil v židovski družini v Budimpešti, živel pa v Nemčiji, je okusil strahote nacizma (očeta so mu Nemci ubili v Auschwitzu) in se zato izselil v Ameriko. Šele po dolgih letih se je vrnil v Evropo.

V tej svoji stvaritvi je skušal odmaknjenost in s prefinjeno ironijo prikazati Hitlerja in zlo, ki je izviralo iz njega, pa tudi ljudi, ki so iz kateregakoli vzroka ob robu družbe.

Groteskne situacije, ki se pojavljajo na odru v prvem delu igre, izsilijo včasih gledalcu grenak smeh, ki pa se hitro razblini, kajti vsak v mislih takoj poveže pisateljevo domišljijo z resničnostjo zgodovine. K razmišljanju nas sili predvsem glavni junak Herzel (živ in realen v zelo dobri izvedbi Vladimir Jurca) s svojimi iskrenimi, neposrednimi pogovori z Bogom, ki ga predstavlja Lobkowitz, pristen in prisrčen v interpretaciji Adrijana Rustje. Herzel si vroče želi napisati svojo knjigo, a ostane le pri naslovu. Ko se sreča z mladim, zadirčnim, večkrat nerodnim Hitlerjem (odličnim Vojkom Belšakom), se dobrohotno norčuje iz njega in ne jemlje

resno njegovih nenadnih izbruhov silne jeze; ti pa so že zametki poznejših grozodejstev.

Prvi del te dramatične farse ali groteske je izredno dognan in posrečen. Vse je zlito z dogajanjem: nazorna scena Janje Korun, sivi preprosti kostumi Bjanke Adžič-Ursulov in glasba Zorana Predina.

V drugem delu pa se iz toplega, skoro domačega zavetišča preselimo v mrzlo, grozljivo taborišče. Pred nami se pojavijo zelo pomenljive belo oblečene figure s »kričnimi« rdečimi rokavicami in ta presunljiva dikromija jasno ponazarja režiserjevo zamisel. Bele krvnike spremlja smrt (v elegantni posebitvi temnopolte Mariborčanke Metke Trdin), ki se poveže s Hitlerjem za krvavi ples. Režiser Boris Kobal si je učinkovito zamislil predstavo, a bi se v »sanjskem« prizoru lahko izognil podrobnemu, naturalističnemu opisu in prikazu »mesarskega klanja« kokoške Mici. Zdi se nam, da letos režiserji kar tekmujejo med seboj, kdo bo bolj »šokiral« nemočne gledalce.

Letošnji uprizoritvi SSG tesno povezuje močna, včasih prav zelo kruta, rdeča nit nasilja in smrti. Je morda to samo naključje ali je vodstvo gledališča namenoma izbralo take mračne (sicer na žalost zelo aktualne) in razmišljujoče tekste? Ob visokem jubileju, ki ga slavi SSG (50. obletnica

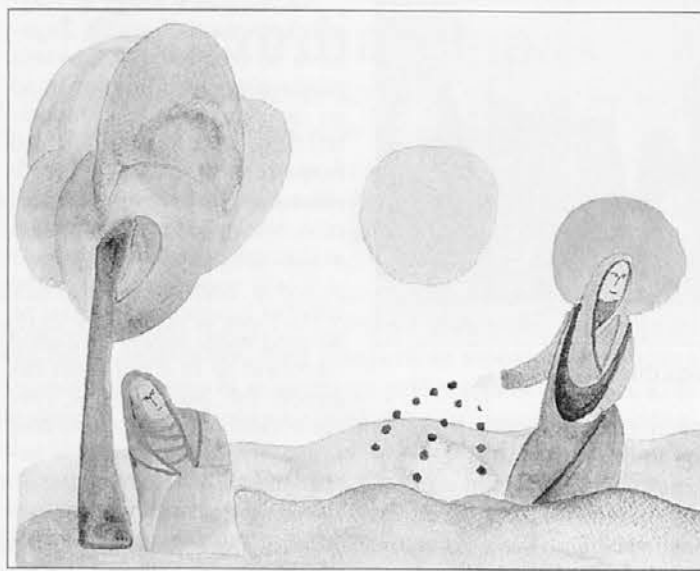
prve uprizoritve po vojni je bila prav dan po zadnji premieri, 2. dec.), so misli ravnatelja Miroslava Košute zelo grenke in črnogledne. Res je, da so za nas zamejce in vse naše ustanove hudi časi in da ne vidimo pravega, kratkoročnega, predvsem pa srečnega izhoda, vendar kanček optimizma res ne bi škodil. Zamejsko gledališče je namreč prehodilo dolgo in uspešno pot, ki ni bila posuta s samim cvetjem, a vendarle je gledališka umetnost preživela in nam prinašala veliko veselja in užitka. Zato moramo kljub pesimizmu verovati v svetlejšo bodočnost.

Iva Koršič

Pesem v kraškem kamnu

V župnijski dvorani v Nabražini so v nedeljo, 17. decembra, zaprli 4. razstavo *Kamen, razstavo kamnitih izdelkov, ki je trajala ves teden. Ko sem si jo ogledal, sem odšel z vtisom, da gre pravzaprav za pesem v kraškem kamnu. Toliko lepote, odkrite in pritažene, je izhajalo iz razstavljenih predmetov. In te je bilo nad 80, razstavljalcev pa 23. Predmete so izdelali domači kamnarji, poklicni in amaterski v raznih vrstah kraškega kamna. Ne bom strokovno ocenjeval razstavljenih del; rečem le, da v kamnu res poje pesem in seveda tudi ljubezen do umetnosti in domačih motivov, saj razstavljalci niso*

Božična legenda izšla pri GMD

Detajl ilustracije Štefana Pahorja v Božični legendi

V teh dneh prihaja v roke naših najmlajših bralcev zelo lepo in v nežnih barvah ilustrirana knjiga, ki nosi naslov *Božična legenda*.

Kot piše na koncu knjige, so legendo zapisali devinski skavti na dan svetih treh kraljev leta 1985 v Devinu, kjer jim jo je pripovedovala na svojem domu pri Kupčevih Marija Mervic poročena Legiša. Mati znanega časnikarja dr. Draga Legiša se je rodila pri Valentinčkovih 26. marca leta 1899, umrla pa na svojem domu 24. 10. leta 1991. Legendo je priredil in ilustriral

mladi in presenetljivo sodobni ilustrator Štefan Pahor iz Trsta. Lepo mladinsko knjigo, ki bo kot nalašč za božično in novoletno darilo za mlade, je izdala Zadruga Goriška Mohorjeva v nakladi 2000 izvodov. Za zelo lepi tisk knjige in še lepše in mehke barvne ilustracije je poskrbela tiskarna Budin iz Gorice.

Goriška Mohorjeva družba s to knjigo spet začneja z znamenito, nikoli dovolj prehlvaljeno in nepozabno ter danes že legendarno zbirko Kolački. Božična legenda je prva knjiga v zbirki Kolački, in če se dan po jutru pozna, bo zbirka spet zaslovela, saj je knjiga velikega in nevskandnega formata zelo prijetna. Štefan Pahor je poskrbel za čitljivo in dobro vidno pisavo in za zelo harmonične ilustracije, tako da bo knjiga gotovo naletela na dober odmev pri mlajših in malce manj mladih bralcih. Pripovedovati zgodbo Božične legende bi bilo na tem kraju tudi zaradi njene kratke vsebine neumestno in nedopustno, tako zaradi bodočih bralcev kot tudi kupcev knjige. Zato samo še majhen nasvet: knjigo kupite svojim otrokom in sebi za praznike in tako bosta njihova in vaša Božič in Novo leto prijetnejša in bogatejša!

M.M.

-jp-

Verena Koršič: predstavitev publikacije Župnijska skupnost v Štandrežu skozi stoletja

(Nadaljevanje)

Posebno pozornost pritegne članek sedanjega štandreškega župnika Karla Bolčine o pastoralni dejavnosti. Škoda, da je bilo med svetovnimi vojnami veliko dragocenih listin štandreške župnije uničenih. Podoba verskega življenja v Štandrežu je zelo bogata. Skozi vse cerkveno leto se verniki udeležujejo verskih obredov in skušajo tudi z oživljanjem starih običajev doživeto sodelovati pri liturgiji. Cerkevno leto je zelo bogato. To se razkrija predvsem v adventnem, božičnem, postnem in velikonočnem času in ob posameznih večjih praznikih. Večkrat so ti privabili vernike iz bližnje in daljne okolice, pa tudi ugledne goste kot npr. orglarskega mojstra Emila Komela, ki se je redno udeleževal praznovanja »trečjiga« praznika ali svetega Vanca, ki je posebnost štandreške župnije in je spadal v krog velikonočnih praznovanj. Natančen opis različnih pobožnosti nam pokaže bogato versko življenje štandreške skupnosti: zornice, postavljanje jaslic, blagoslov soli na dan sv. Štefana, blagoslov vina na god apostola Janeza 27. decembra, blagoslov trikralske vode, postavljanje božjega groba na veliko sredo, raznašanje blagoslovljenega ognja po hišah na veliko soboto, blagoslov velikonočnih jedi, šmarnice, procesije, blagoslovljanje grobov na praznik Vseh svetih, zahvalna nedelja, vse to so bili mejniki skozi vse leto. Zanimiv je podatek, da je l. 1750 delovalo v Štandrežu pet bratovščin, danes obstaja le še ena.

Damjan Paulin je posvetil izčrpen zapis vsem znanim dušnim pastirjem, ki so delovali v Štandrežu. Največjo pozornost je namenil župniku Josipu Kosovelu, ki je najdlje in v najhujšem času služboval v Štandrežu. Objavljena je tudi pesem, ki jo je priljubljenemu župniku posvetil domačin pesnik Andrej Budal. Veliko zanimivosti vzemo iz življenjepisov: npr. Alfonz Čuk, ki je župnijo vodil od l.

1942 do l. 1944, je po izselitvi v Združene države postal univerzitetni profesor psihologije, napisal več razprav in urejal glasilo Duhovni prepoved. Stanko Stanič, eden pobudnikov kulturnega delovanja na Primorskem v začetku stoletja, je bil štandreški župnik med leti 1952-1955. Napisal je več del, npr. Zgodovinske drobtinice iz Podgore, Dobe in podobe iz cerkvene zgodovine, Naša gozdna divjačina. Sodeloval je pri Goriški Mohorjevi družbi, pri listih Naš čolnarič, Goriška straža, Mladika, Družina. Jožef Žorž spada med vrsto duhovnikov, ki so v Štandrežu delovali daljšo dobo. G. Žorž je le nekaj let po svojem prihodu povabil Toneta Kralja, da poslika štandreške cerkev. Bil je velik pobudnik kulturnega življenja v Štandrežu, po njegovi zaslugi je zrasla ob cerkvi župnijska dvorana.

Prispevek Duhovniki-štandreški rojaki je ponatis članka, ki ga je pokojni msgr. Rudolf Klinec pripravil za spominsko knjižico ob stoletnici štandreške čitalnice leta 1969. Kar 20 duhovnikov je dala štandreška skupnost. Prvi je na seznamu Andrej Pavletič, ki je že v daljnem letu 1658 deloval kot župnik na Vogrskem. Ob koncu 17. stoletja se je v Štandrežu rodil Lovrenc Marušič, kasnejši oče Romuald, znani avtor Škofjeloškega pasijona. V začetku 19. stoletja je zagledal luč sveta Janez Budal, kasnejši ravnatelj semenišča v Gorici. Med najvidnejše osebnosti, ki so odločilno prispevale k oblikovanju narodne zavesti na Goriškem spada Andrej Marušič. Veliko je pisal v Zgodnjo Danico, Šolskega prijatelja in Novice. Njegovo avtobiografijo je pred nedavnim izdala Goriška Mohorjeva družba.

Prof. Lojzka Bratuževa se je pomudila ob cerkvenem petju na Goriškem. Kot drugod po Slovenskem in po Evropi je dolga stoletja liturgijo poživljala enoglasno koralno petje v latinščini.

Tako glasbo so gojile pevske šole po samostanih. V Gorici je taka šola delovala že ob koncu 14. stoletja. V 16. stoletju je reformacija veliko prispevala k uveljavljanju slovensčine v cerkvenem petju. Kasneje je jezuit Primož Lavrenčič iz Vrhpolja pri Vipavi pomagal pri sestavljanju pesmaric. V 19. stoletju je Miha Komel, oče skladatelja Emila Komela, sestavljal melodije za otroke. Po letu 1848, v času narodnega prebujanja, pa se je začelo razvijati zborovsko petje. V začetku 20. stoletja se je zborovska glasba, cerkvena in svetna, na Goriškem močno okrepila, posebno po zaslugi nekaterih glasbenikov. Emil Komel je ustanovil orglarsko šolo v Gorici, več cerkvenih zborov in bil vsestranski glasbeni organizator. Podobno je deloval skladatelj David Doktorič. Vinko Vodopivec, ki je skomponiral zelo veliko skladb, je postal eden najbolj priljubljenih primorskih skladateljev. Na Goriškem je delovala tudi Breda Šček. Od mlajšega rodu je izstopal Goričan Lojze Bratuž, organist, glasbeni pedagog, dirigent, skladatelj, ki je kljub kratkemu življenju zapustil več samostojnih zbirk cerkvenih pesmi. S svojo mučeniško smrtjo pa se je tudi drugace zapisal v srca primorskih Slovencev. V času hudega fašističnega pritiska je Goriška Mohorjeva družba izdala štiri pesmarice, po katerih se danes zveto posegamo. Po fašističnem zatiranju slovenske besede se je po drugi vojni z razmejitvijo cerkveno petje na Goriškem spet dvignilo s prihodom Mirka Fileja, ki je organiziral več zborov, dal pobudo za danes že tradicionalno božičnico in za pevsko revijo Cecilijanko. Duhovnik Mirko Filej je bil tudi sam skladatelj, njegovo navdušenje pa je zajelo številne ljubitelje glasbe, ki se danes delujejo med nami.

O cerkvenem petju v Štandrežu je pisal Damjan Paulin. Ugotovil je, da so z zborovskim petjem v štandreški

cerkvi začeli sredi prejšnjega stoletja. Od prvega vodje cerkvenega zbora, učitelja Josipa Komavca, se jih je v Štandrežu zvrstilo lepo število, med njimi zasledimo tudi Emila Komela. V najtežjih časih je pevce zbiral Franc Lupin, Lojzka Štanta, Jožef Nanut, nato pa še cela vrsta drugih. Iz zapisa izstopa bogat seznam pesmi, ki so jih pevci že izvajali, ne samo v cerkvi, ampak tudi na različnih kulturnih prireditvah na Primorskem in drugod. Mladinski in mešani zbor celo leto poživljata bogoslužje ob nedeljah in praznikih. Razveseljivo je, da so vodstvo zborov prevzele mlade moči.

Posebno poglavje je posvečeno organistom; tu spet srečamo imena Josipa Komavca, Emila Komela, Frana Lupina, Lojzke Štanta, Maksa Debenjaka, Elvire Chiabai, Iva Bolčine, Bogomira Špacapana in mlajših, ki sedaj skrbijo za orglanje in petje v cerkvi. Omenjeni so tudi cerkveni ključarji, kar je bilo posebno v preteklosti zelo važno opravilo. Tudi mežnarji so dobili v knjigi častno mesto, saj so opravljali težko, odgovorno in večkrat nevhvalno delo.

V zapisu o štandreških zvonovih vzemo, da so bili prvič omenjeni v zapisniku z dne 4. februarja l. 1750 ob vizitaciji Karla Mihaela Attensa, ki je kasneje postal prvi goriški nadškof.

Dragocen je članek o pokopališču, ki je verjetno prvi tovrsten zapis o štandreški božji njivi. Prispeval ga je Božidar Tabaj. Prvič se pokopališče v vasi omenja l. 1368. Po tedanjem običaju je bilo ob cerkvi, šele v začetku 19. stoletja so ga prenesli iz naselja. Fašizem je bil neizprosno tudi do mrtvih. Zaradi motečih slovenskih napisov je dal štandreško pokopališče zapreti, ponovno je bilo odprto šele po drugi vojni. Na tem pokopališču počiva vrsta uglednih in zaslužnih osebosti.

Ob koncu knjige je še poglavje o prebivalcih, njihovi družbeni in

etnični sestavi. Zadnja dva članka sta posvečena Župnijskemu kulturno-vzgojnemu središču in Skavtski družini, ob kateri se je pomudil Marko Brajnik. Velike zasluge za vsestransko kulturno rast ima štandreški župnijski dom.

Povzetek celotne knjige v italijanščini bo zanimivo zgodovino štandreške župnijske skupnosti približal tudi italijanskim sosedom. Sprehodili smo se po odprti novi knjigi, ki je veliko več kot spominski zbornik. V njej je nanizanih toliko zanimivosti iz kulturnega, etnološkega, glasbenega, umetnostnozgodovinskega in jezikovnega sveta, da lahko mladim raziskovalcem nudijo izziv za nadaljnje poglobljanje v krajevno zgodovino. Če si namreč sami ne bomo pisali svoje zgodovine, nam je tudi drugi ne bodo, ali mogoče izkrijevljeno. Knjigi želimo, da bi našla pot v vse štandreške domove, da bi predvsem v mladih poživila čut za spoštovanje kulturne in duhovne dediščine. Živeti moramo iz lastnih korenin in spoštljivo odkrivati našo preteklost, četudi bi bila sestavljena iz samih navidezno nepomembnih vsakdanjosti. Ohranjanje zgodovinskega in kulturnega spomina je namreč neprecenljivo za harmonično rast posameznika in celotne narodnostne skupnosti.

Iz različnih podatkov v knjigi izstopa predvsem dejstvo, da je bil Štandrež skozi stoletja izrazito poljedelsko naselje, in kar je še posebej pomembno, izrazito slovensko. Že v najstarejših omembah se pojavljajo slovenska imena in priimki, ki so se v bistvu ohranili do danes; vsi duhovniki in pomembne osebnosti iz Štandreža so bili Slovenci. Naselje je spremenilo značaj šele po naselitvi istrskih beguncev in to se je nato žal nadaljevalo z razlašanjem zemlje, kar je vplivalo tudi na kmečki značaj Štandreža.

(Konec)

Spominjam se Stanka Premrla

Pred nekaj tedni so se ob priložnosti tridesete obletnice smrti velikega skladatelja msgr. Stanka Premrla spomnili nanj tudi njegovi sovaščani, ki so v ta namen organizirali simpozij. Ta je potekal v Podnanosu (nekdanj Senti Vidu, kjer se je leta 1880 rodil msgr. Premrl), verjetno pa bi v kakem bolj odmevnem ali večjem kraju prireditve pritegnila še večje število poslušalcev. Seveda pa je proslava le v domači vasi zadobila pravi pomen in ustrezno vzdušje. Sicer pa je bil simpozij le del prireditve, saj je predavanjem sledila predstavitev zbirke Premrlovih posvetnih skladb, zvečer pa je bil v župnijski cerkvi še koncert Premrlovih sakralnih skladb, ki ga je izvajal Slovenski komorni zbor iz Ljubljane pod vodstvom Mirka Cudermana. »Šembidci« so bili in so zelo ponosni na svoje ugledne rojake in so to svojo navezanost pokazali že leta nazaj, ko oblast ni ravno spodbujala obujanja spomina na take osebnosti in poimenovanja zborov ali društev po njih. Težave so imeli tudi s postavitvijo spominske plošče na njegovo rojstno hišo. Kljub vsem »birokratskim« zapletom pa jim je to le uspelo.

Še sam ne vem, kdaj sem začel ceniti msgr. Premrla in njegovo delo; verjetno je njegov lik v mojem spominu rasel postopoma: od časa, ko smo s cerkvenim zborom peli že zelo priljubljene pesmi, da sem šele kasneje odkril, da so njegove, tja do priložnostnih izletov v tujino, kjer se ob ogledu cerkva večkrat opazil na orglah njegove skladbe. Posebno zadovoljstvo in ponos pa sem občutil, ko so izbrali njegovo uglasbitev Prešernove Zdravljice za slovensko himno. Msgr. Premrl je bil mamin stric, zato sem ga tudi jaz kot ostali bratranci imel kar za strica. Mama mi je veliko pripovedovala o njem. Večkrat, ko smo se odpravili v Ljubljano, kjer je stric živel, smo se ustavili tudi pri njem. Čeprav sem takrat imel komaj sedem ali osem let, se ga dobro spominjam. Bil je postaven moški in gotov samega sebe, pa čeprav že slep ali skoraj. Zato me je premeril z roko, da bi ugotovil, kakšen sem in koliko sem velik. Vprašal me je, če mi je všeč glasba, če rad pojem in kateri instrument mi je najbolj všeč. Povedal sem mu, da nimam posebnih preferenc. Da pa imam posluh, je sam ugotovil, ko me je pospremil h klavirju in me preizkušal. Najprej je zaigral nekaj not, ki sem jih moral ponoviti, potem pa skupino not in posamezne intervale. Moral je biti še kar zadovoljen, ker je mami toplo svetoval, naj me vpiše v glasbeno šolo, priporočil pa mi je študij klavirja. Ko smo se potem zadržali pri kosilu, je njegova sestra, ki je tudi skrbela zanj, pripovedovala, kako je bil kljub slepoti še vedno aktiven. Rad je komponiral, njej pa je narekoval note, ki jih je še kar spretno prenašala na črtovje. Povedala je še, da je rad pomagal revežem, jih vabil v hišo

na prigrizek, pa tudi denarja jim je dal, če so ga vprašali.

Take in podobne misli so mi rojile po glavi, ko sem poslušal razne predavatelje, večinoma lokalne ali celo vaše intelektualce, ki so govorili o Premrlovih življenjski poti, o njegovi navezanosti na rojstni kraj, zgodovinskem časovnem razponu njegovega delovanja in ustvarjanja, zunanjih vplivih (glasbenih in političnih), ki jih je bil deležen, o nastanku slovenske državne himne. Priznati moram, da sem zvedel veliko zanimivega, presenetila pa sta me strokovna obdelava posameznih Premrlovih stvaritev in podroben prikaz kulturno-političnih razmer, v katerih so nastajale. Zanimiv je bil poseg zgodovinarja prof. Jurija Rose, ki je podal zgodovinski okvir Premrlovega ustvarjalnega opusa; posebno pozornost pa je namenil težavam ob poimenovanju vaškega pevskega zbora (in zapletom zaradi spominske plošče) po slovitim glasbeniku v času, ko so bile tovrstne izbire za oblast nekoliko »nerodne«. Omenil je tudi ne-lahko pot, ki jo je morala prehoditi Prešeren-Premrlova Zdravljica, preden je bila razglašena za narodno himno, pozabil pa je povedati, da se je po izbiri Prešernove Zdravljice kot besedila za narodno himno bil hud boj med posameznimi uglasbitvami, med katerimi je bila Premrlova najhujša tekmovalka Vrabčeva uglasbitev: spominjam se, kako je prof. Vrabec zagovarjal svojo uglasbitev, češ da je bolj umetniška in da daje večjo veljavo Prešernovemu besedilu. Zanimiv je bil tudi poseg prof. Iva Jelerčiča, ki je nanizal nekaj osebnih vtisov in spominov na glasbenika, katerega priložnostni obisk v rojstnem kraju je bil vsakokrat velika čast in nevsakdanji dogodek za farane, posebno pa za cerkvene pevce. Nakazal je tudi vsestransko sodelovanje in osebno angažiranje msgr. Premrla na glasbenem in predvsem pedagoškem področju. Manj poznano osebno-izpovedno liriko je predstavila slavistka prof. Bojana Pižent Kompara, ki je poskušala interpretirati nekaj Premrlovih lirik. Avtorjev sicer omejen pesniški opus je razdelila na več tematskih sklopov, med katerimi izstopata domovinska in poetološka motivika. Kljub temu da je bil msgr. Premrl sodobnik moderne in da je izrazil subjektivno liriko Murna in Ketteja dobro poznal, pa se v svojih verzih ni spuščal toliko v nizanje čutnih vtisov ali v analize osebnih čustvenih stanj: kot duhovnik je dajal prednost pozitivnim aspektom življenja, poudarjal je pomen vrednot, človeka je predstavljal kot homogeno in narodno čutečo osebnost. Literarno-zgodovinski del simpozija je sklenila prof. Irena Marušič, ki je analizirala pesniška besedila v Premrlovih posvetnih skladbah. Povedala je, da literarno-zgodovinski obseg besednih umetnikov, katerih pesniška dela je Premrl izbral za uglasbitev, ni ravno majhen,

čeprav tematsko zaokrožen. Tako je najraje segal po besedilih Jenka, Stritarja, Kunčiča, Medveda, Sardenka, Gregorčiča, Župančiča, Bora, Ketteja, Vipotnika in drugih. V tretjem in sklepem delu simpozija so prišli na račun predvsem glasbeni strokovnjaki, ki so lahko sledili podrobni analizi in demonstraciji (posnetke so si izposodili pri RTV Slovenija) Premrlovih klavirskih in orgelskih skladb, pa tudi skladb namenjenih cerkvenim korom. Simpozij je bil nedvomno skrbno pripravljen, kvaliteten, vendar zaradi daljših posegov številnih predavateljev nekoliko naporen. V razbremenitev in dodatno popestritev prireditve bi lahko recimo povabili kakega izmed rododnikov, ki bi s svojim avtentičnim pričevanjem lahko prispeval nekaj, kar je morebiti ostalo še nedorečenega. Upajmo, da bodo organizatorji poskrbeli za objavo vseh referatov in tako omogočili širši javnosti dostop do dragocenega raziskovalnega dela posameznih strokovnjakov.

Adrijan Pahor

Trije Gradnikovi večeri na gradu Dobrovo

Od 23. do 25. novembra so na Dobrovem potekali že četrta Gradnikovi večeri, posvečeni pesniku Alojzu Gradniku, ki je bil rojen v Medani. Koncept večerov je prikaz goriške izvirne kulturne ustvarjalnosti na kvalitetni ravni, ki je na nek način tudi spomin na občutje življenja, kot ga je razumel pesnik Alojz Gradnik. Kot resna meditacija pred prihajajočo zimo.

Gradnikove večere je s pomočjo posameznikov v Goriških Brdih in občini Brda pripravil g. Bolešlav Simoniti iz novogoriške Zveze kulturnih organizacij. S sponzorstvom so projekt podprli mnogi Brici, še najbolj pa Mariborska kreditna banka - Podružnica Nova Gorica.

Letos je bil prvi večer posvečen pesmi Nevina Birse iz Branika. Na domiselni način so bile predstavljene pesmi tega sodobnega pesnika. Drugi večer je poznavalec goriške kulture Marijan Breclj predstavil obsežno prevajalsko delo Alojza Gradnika. Zanimiv je bil vzporedni recital pesmi v originalu v tujih jezikih. Na zadnji, sobotni večer pa je bila na programu dramatizacija Gradnikove najdaljše pesnitve Lucipeter, ki so jo izvedli igralci Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice.

Vsi večeri so se odvijali v viteški dvorani gradu Dobrovo. Tudi dramaturško so bili zelo dobro pripravljani. V avli gradu pa so se številni obiskovalci radi zaustavili še ob kozarčku, ki so ga ponudili briški vinarji.

Peter Stres

KATOlišKA KNJIGARNA

- knjige, revije
- vse za šolo in pisarno
- razne vrste papirja
- sakralni predmeti, sveče
- darila
- plošče, kasete
- igrače

Travnik 25 - Gorica
Tel. (0481) 531407

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA V TRSTU LJUDSKA KNJIŽNICA DAMIR FAIGL V GORICI

ŽELITA VESELE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE

TRST - Ul. sv. Frančiška - Tel. (040) 635629
GORICA - Ul. della Croce 3 - Tel. (0481) 531733

Spominska razstava Toneta Kralja

Otvoritev v galeriji Katoliške knjigarne

V petek, 15. decembra, so v galeriji Katoliške knjigarne odprli razstavo, posvečeno slikarju Tonetu Kralju. Razstavo je priredila Zveza slovenske katoliške prosvete, omogočili pa so jo zasebniki in novogoriški muzej Kromberk. Pred številno publiko je otvoritev uvedla solistka Mirjam Pahor, ki je ob klavirski spremljavi prof. Helene Plesničar zapela Kogojev solospjev V gozdu. V imenu galerije je prof. Vida Bitežnik pozdravila vse prisotne, o umetniku pa sta spregovorila kritika Verena Koršič Zorn in Joško Vetrh.

Kot je poudarila Verena Koršič Zorn, zaobjemajo razstavljeni dela celotno Kraljevo umetniško pot. Zato je razstava, ki ni po obsegu zelo obširna, vendarle pomembna za razumevanje Kraljevega umetniškega opusa. Zastopane so različne tehnike in različni umetniški slogovni utripi in motivika. Tematsko segajo razstavljeni dela od religiozne in krajinarske mo-

Verena Koršič pred njej priljubljeno Pieto (Foto Bumbaca)

tivike vse do portretov znamenitih osebnosti, ki so se s svojim živim zgledom zapisale v zgodovino Primorske (npr. portreta Ivana Trinka in Lojzeta Bratuža).

Manj znani del Kraljevega umetniškega snovanja je njegovo zanimanje za arhitekturo. Njegova vsestransko razvejana osebnost ga je namreč silila, da se je posvečal ne le slikarstvu, ampak tudi drugim področjem umetni-

škega ustvarjanja. Tako je v Benetkah študiral arhitekturo. Prav v to manj znano plat Kraljevega snovanja moramo uvrstiti načrt za cerkev na Palkišču, ki je tudi na ogled v galeriji. Poseben pomen pa dajejo razstavi osnutki za neuresničeno poslikavo cerkve v Dobropoljah na Dolenjskem, ki so tu prvič razstavljeni.

Razstava je na ogled po urniku knjigarne do 10. januarja 1996. i.f.ž.

Miran Devetak v Kopru

V torek, 5. decembra, je mladi goriški pianist, ki že tretje leto študira na Evropskem konservatoriju v Parizu, nastopil v dvorani glasbene šole v Kopru.

Koncert, ki ga je priredila Glasbena mladina, je privabil kar lepo število ljubiteljev glasbe; ti so toplo sprejeli mladega glasbenika. Miran Devetak je uvedel svoj koncert z zahtevno, toda v različnih stavkih interpretativno izpolnjeno Schumannovo Fantazijo, v drugem delu je nadaljeval z Lisztom in Faurejem; svoj nastop pa je sklenil s krasno Debussyjevo *L'isle joyeuse*, polno vitalnosti in zmagovalne vznesenosti. Spet je dokazal, da pristopa k poglobljenemu študiju klavirja zelo resno; vsakokrat, ko se pojavi na domačih odrih, preseneča z vedno bolj zreliimi in osebnimi interpretacijami, ki poslušalce »zgrabijo« iz sedanjosti in jih z močjo živega glasbenega izraza prenesejo v bogati svet izvajanih skladb.

NOVO NOVO NOVO NOVO

Božična legenda

Najlepše božično darilo,
ki vam ga ponuja

Goriška Mohorjeva družba

Legendo so zapisali devinski skavti na dan svetih treh kraljev leta 1985. Na svojem domu pri Kupčevih v Devinu jo je pripovedovala Marija Mervic.

S sliko nam jo predstavlja

Štefan Pahor.

Kupite jo zase ali za svoje otroke

Cena 12000 lir

Borut Pahor gost krožka Anton Gregorčič

Krožek za družbeno in politična vprašanja Anton Gregorčič nadaljuje ciklus predavanj, ki želijo osvetliti in kritično analizirati odnose med matico, manjšino in italijansko

(Foto Bumbaca)

državo. Tokratni gost je bil Borut Pahor, poslanec Združene liste socialnih demokratov in predsednik zunanjepolitične komisije slovenskega parlamenta.

Predavatelj je v komorni dvorani ob Katoliškem domu zbranim občinstvu spregovoril na temo Slovenija in Italija 20 let po Osimu.

Po krajšem zgodovinskem pregledu odnosov med Slovenijo in Italijo, od mednarodnega priznanja Slovenije do danes ter po zelo tehtni in izostreni analizi današnjega stanja je Pahor posredoval svoje gledanje na zaplet med dvema državama. Kategorično je zavrnil popuščanje italijanskim zahtevam, ki ni in ne more biti prava pot. Pahor meni, da bi to lahko ustvarilo hud precedens v reševanju podobnih spornih vprašanj z dru-

gimi državami, kar bi bila za Slovenijo previsoka cena. Slovenija naj bi se Evropi približala s pomočjo ambicioznejših korakov v smeri harmonizacije slovenskega

pravnega reda z evropskim. Slovenci naj bi uredili svojo zakonodajo na področju trga z nepremičninami po zgledu držav Višegradske skupine, ki so že pridružene članice Evropske unije. Ugledni gost je mnenja, da taka poteza ne zahteva spremembe ustave. To naj bi prišlo na dnevni red, le ko se bo Slovenija pogajala za polnopravno članstvo v Evropski uniji.

Pahor se je v svojem razmišljanju dotaknil tudi vprašanja slovenske manjšine v Italiji in kritično ocenil slovensko diplomacijo, ki je v obravnavi manjšinskega vprašanja vedno nastopala podrejeno. Poudaril pa je, da bi Slovenska država lahko vodila veliko bolj učinkovito politiko v prid manjšinskim interesom, če bi manjšina enotno nastopala. **P.Č.**

Ljudski Božič v Podgori

Prosvetno društvo Podgora nas vabi v nedeljo, 7. januarja 1996, na srečanje z ljudsko božično pesmijo. V cerkvi sv. Justa v Podgori ob 18. uri bosta nastopila domači pevski zbor ter gost MePZ Podlipo iz beneškega Barnasa (Špeter Slovenov) z dirigentom Ninom Špehonjo. Program bo bogatila ter povezovala dramska skupina PD Podgora, sestavljena iz domačih otrok v režiji Lidije Jarc, ki bo izvajala recital

Zazvonili so božični zvono- vi. Poezija ter predvsem ljudska beneška pesem bosta tako glavna protagonista večera. Na koncu bosta zbora skupno zapela še *Te dan je usegà veselja*, in sicer podutansko pesem, ki jo je harmoniziral Pavle Merku. Ob tej priložnosti bo podgorska župnjska skupnost tudi uradno otvorila prenovljeno cerkveno poslopje, na katerega čakajo domačini že od oktobra lanskega leta.

Srečanje z dr. Damjano Bratuž

»Doctor B« v besedah, slikah in glasbi; predstavitev brošure o kavarni Bratuž

Vsem pravim Goričanom je znana Bratuževa družina, ki je v času, ko so imeli Slovenci v našem mestu monopol nad gostilnami, celih 45 let (1922-67) imela kavarno v Ulici Mameli; to je bilo pravo shajališče slovenskih meščanov in vseh vrst ljudi, od intelektualcev do politikov, duhovnikov, študentov, kvartašev, tihotapcev in špijonov.

Vsi tudi poznajo dr. Damjano Bratuž, hčerko gospe Marije in gospoda Rudija, ki je 38 let življenja posvetila poglobljanju klavirja in visoko kvalificiranemu pedagoškemu delu na univerzi v kanadskem Londonu. Z dobro mero humorja je v svoji lepi slovenščini, obarvani z lahnim odtenkom ameriškega akcenta, v petek, 15. decembra, v Kulturnem domu obujala spomine iz svojih zadnjih desetletij ob diapozitivih in predvajanju skladb. »Doctor B«, kot jo kličejo njeni

Dr. Damjana Bratuž

(Foto Bumbaca)

gojenci, se je izkazala za živo in svežo gospo, ki je kljub bogatim izkušnjam po svetu in ob eminentnih osebnostih glasbenega sveta ostala v svoji izraziti vitalnosti močno navezana na svojo domovino, na Goriško.

Za njeno res prisrčno predstavitvijo je častnikar Marko Waltritsch predstavil svojo pravkar izdano brošuro o kavarni Bratuž. Ta srednjeevropski »du-najski« lokal je bil goriškim Slovincem (tako »rdečim« kot »belim«) in tudi Italijanom privilegiran kraj prebiranja časopisov, pretakanja informacij in konstruktivnih srečanj.

To nam danes manjka.

DD

Nagrajeni najboljši mladi slikarji

Pobude se je udeležilo nad tisoč otrok

V torek, 12. decembra, se je na goriškem gradu odvijalo nagrajevanje likovnega natečaja, ki ga je priredilo združenje za zaščito živali AIPA v sodelovanju z goriškim šolskim okrajem in goriško občino.

Natečaja se je udeležilo 37 šol. Že ta podatek nam priča o uspehu pobude, katere namen je bil spodbuditev posvojitve zapuščenih domačih živali. Natečaja z naslovom »Adottami, amici per sempre« so se udeležili učenci šol in vrteev iz goriške in okoliških občin, njihove prispevke pa je ocenila komisija, ki so jo sestavljali umetniki Franco Dugo, Maria-grazia Persoglia in Mario Di Iorio. Ta ni imela lahkega dela, saj je morala izbirati med več

kot tisoč risbami. Med nagrajenimi izstopata dva mlada učenca slovenskih šol: Luca Brumat, ki obiskuje vrtec v Sovodnjah in Ambra Makuc iz osnovne šole Fran Erjavca iz Štandreža. Prvo nagrado pa je komisija dodelila mlademu Tizianu Chiarion, ki obiskuje nižjo srednjo šolo Ascoli. Njegovo risbo so organizatorji natisnili na razglednico v 5000 izvodih. Kot je poudaril Franco Dugo, so bile vse risbe dovršene in domiselne, kar dokazuje trud in navdušenje, ki so ga otroci vložili v svoje delo. Ne smemo pa pozabiti na vlogo vzgojiteljev, ki so pripomogli, da so mladi umetniki s svojo risbo znali kar najboljši izraziti problem zapuščenih domačih živali. **i.f.ž.**

Nadaljuje se klavirska pedagoška akademija

Bratuževa in Lazko na šoli Komel

V okviru dveletne pedagoške akademije v organizaciji Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel pod vodstvom pianista prof. Sijavuša Gadžijeva so predvidena predavanja vidnih gostov iz tujine, specializiranih na določenih področjih. Cilj dobro zamišljene in potrebne akademije, ki so jo podprle glavne glasbene šole cele Primorske, je namreč prav vzgoja dobrega pedagoškega klavirskega kadra.

V sredo, 6. decembra, se je v komorni dvorani ob Katoliškem domu srečala z obiskovalci tečaja goriška rojakinja in izvrstna klavirska pedagoginja dr. Damjana Bratuž. Podala je splošen uvod v svoja prihodnja predavanja o baročni glasbi kot kulturno-sociološkem pojavu. Profesorica bo namreč še večkrat predavala na pedagoški akademiji.

V sredo, 13. decembra, pa je bil izreden gost ruski pianist prof. Igor Lazko, ki poučuje na Evropskem glasbenem konservatoriju v Parizu, eden največjih interpretov J. S. Bacha. Zbranim pedagogom je poglobljeno spregovoril o tem, kako so Bachove skladbe lahko neizčrpen vir glasbene vzgoje in še bolj vsesplošne zdrave rasti otroka - osebe. V tej za

nas verjetno nenavadni luči je z največjo pozornostjo analiziral Bachove dvoglasne invencije, skaterimi se vsak mlad pianist kaj kmalu sreča na svoji poti. V njih je razkril veliko bogastvo bistvenih glasbenih in vsebinskih elementov; le-ti lahko pomagajo nadarjenemu mlademu pianistu pri tem, kar je prof. Lazko imenoval »dezintoksikacija«. Misli je na vrnitev k pristnim in zdravim življenjskim vrednotam, ki danes usihajo pod onesnažujočim vplivom medijskega agresivnega bombardiranja.

Znova torej še en lep izziv za odkrivanje moči glasbe in širši pogled nanjo. Izziv in obogatitev klavirskih pedagogov. **md**

Božični nastopi glasbene šole Emil Komel

V nizu božičnih nastopov Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel so v soboto, 16. decembra, nastopili v komorni dvorani na Drevoedu 20. septembra učenci eksperimentalnega razreda klavirja prof. Sijavuša Gadžijeva.

Osem mladih pianistov je naravnost virtuosno izvedlo zahteven program klasičnih in tudi sodobnejših avtorjev. Presenečalo je to, da so izvajal-

ci zelo mladi, in vendar klavirsko zreli.

Omeniti pa moramo, da se goriška javnost (tudi italijanska) ne zaveda izjemnosti, ki se ji ponuja v osebi tako visoko priznanega pedagoga, kot je prof. S. Gadžijev. Ne zaveda se izjemnosti, ko ima priložnost poslušati toliko nadarjenih mladih pianistov! Ob višji profesionalni osveščenosti bi namreč morala biti odmevnost takega koncerta mnogo večja!

**GORIŠKA
MOHORJEVA
DRUŽBA**

**TISKARNA
BUDIN**
GRAFIČNO OBLI
KOVANJE IN TISK

34170 GORICA
RIVA PIAZZUTTA 18
TEL./FAX (0481) 531676

TISKARNA - OFFSET

GRAFICA GORIZIANA

GORICA - Ul. Gregorčič 18
Tel. 22116 - fax 22079

DRAGULJARNA - URARNA - ZLATARNA

VIRGILIO BRATINA s.n.c.

Dolga in kvalitetna prisotnost, označujejo jo resnost, strokovnost, kompetentnost na področju trgovine.

MONFALCONE - TRŽIČ, Corso del Popolo 28

Tel. (0481) 410674

- Tipična domača hrana, specialitete na žaru
- Dvorana za poročna kosila, slavnosti
- Park

RESTAVRACIJA

VOGRIČ s.a.s.

di PODGORNİK JOŽICA & C.

zaprt ob torkih in sredo

*Vošči svojim obiskovalcem v zamejstvu in matični domovini
vesel Božič in srečno novo leto*

ŠTEVERJAN, KLANEC 23 - TEL. (0481) 884095 - GO

Praznik prijateljstva in miru v Štandrežu Božična prireditev sovodenjskih društev

Lepo dejanje solidarnosti v duhu Božiča

Štandreška vaška skupnost se je na tretjo adventno nedeljo zbrala v domači cerkvi na tradicionalnem predbožičnem srečanju prijateljstva in miru. Prejšnja leta je to bilo na trgu, letos pa zaradi slabega vremena v cerkvi. Srečanje je priredila štandreška rajonska konzulta ob sodelovanju osnovne šole Fran Erjavca, vrta, župnije, štandreških kulturnih društev in trgovcev. Nedeljski program so izvedli osnovnošolski otroci, ki so s pesmijo in recitacijami ustvarili prijetno božično razpoloženje in številne prisotne spomnili na vrednote prijateljstva in miru, ki jih je človeštvo v zadnjih letih hudo prezrlo. Osnovnošolcem so se pridružili tudi otroci štandreškega vrta in italijanske osnovne šole na Rojcah.

Župnik Karel Bolčina je spregovoril o pomenu bližnjih božičnih praznikov, predsednik štandreške konzulte Božidar Tabaj pa je spomnil na milijone otrok, ki so zaradi vojn,

neobčutljivosti in nasilja odraslih umrli v tem letu. Otroškemu petju sta se ob koncu pridružila še oba štandreška mešana zbor in skupno so zadonele božične melodije. Pred nedeljskim srečanjem je bilo v Štandrežu še več drugih pobud. Osnovnošolski otroci so obiskali najstarejše vaščane, se z njimi zadržali s petjem in prisluhnili njihovim pripovedovanjem, kako so hodili v šolo, oziroma kako niso mogli obiskovati šole zaradi vojne.

Vsaki obiskani družini so otroci prinesli skromno božično darilo in voščilo z najlepšimi željami.

V župnijski dvorani Anton Gregorčič je bila v nedeljo in tudi prejšnje dni na ogled razstava risb, ki so jih za to priložnost pripravili otroci osnovnih šol in vrta.

Tokrat so se izkazali tudi starejši, ki so se odzvali pozivu k nabiralni akciji v hrani in oblačilu za tiste, ki to posebno potrebujejo.

V Kulturnem domu v Sovodnjah je bila v nedeljo, 17. decembra, skupna božičnica, ki so jo priredili KSD Vipava, PD Rupa-Peč, KD Skala, Društvo prostovoljnih krvodajalcev, MIPZ Vrh sv. Mihaela, KD Danica, ŠD Soča in KD Sovodnje. Pobudo za božičnico je pred časom dal odbor KSD Vipava. Predstavili so bogat kulturni program, prostovoljne prispevke pa so namenili Centru za usposabljanje invalidnih otrok Janko Premrl Vojko iz Vipave.

Kulturni spored je uvedel kratek recital *Božična noč*. Sledil je nastop MoPZ Skala iz Gabrja pod vodstvom Mirana Rustje. Za njim so pod vodstvom Sonje Pelicon zapela nekaj ameriških božičnih pesmi Sovodenjska dekleta. Otroci iz vseh vasi so nato uprizorili igrice *Vsi ob jasticah*, ki sta jo pripravili Marjanka Čevdek in Tanja Peteani. Pod taktirko Zdravka Klanjščka in ob orgelski spremljavi Damjane Čevdek je nastopil še MePZ

Rupa-Peč.

Ob koncu večera je tajnica sovodenjskih krvodajalcev pozdravila delegacijo Zavoda iz Vipave. Med drugim je dejala: »Ko smo pripravljali skupno božičnico, smo se predstavniki

vseh društev soglasno odločili, da damo današnji izkupiček prostovoljnih prispevkov za Center za usposabljanje invalidnih otrok Janko Premrl Vojko iz Vipave. Želimo si, da bi jim omogočili uresničitev kakšne skrite želje.«

Delegacijo Zavoda iz Vipave so sestavljali psiholog Tomaž, učiteljica Bojana in Alenka ter dva gojenca; eden od le-teh je recital poezije, druga pa je pela. Ganjeno občinstvo ju je nagradilo s toplim aplavzom. Psiholog in učiteljica pa so podali sliko Zavoda in življenja v njem. Toplo so se zahvalili za izkazano pozornost.

Sovodenjski otroci v zboru

Ob koncu so nastopajoči otroci z odra zaželeli občinstvu vse seboj božične praznike in srečno novo leto. Lepa Gruberjeva *Svetla noč* je sklenila božično prireditev.

Remo Devetak

Dne 13. decembra 1995 je

dr. Alenka Vrtovec

na Tržaški univerzi dosegla **specializacijo v stomatologiji**.

S prof. Sillo je diskutirala tezo o artroskopiji čeljustnega sklepa. *Iskrene čestitke!*

50 let društva Oton Župančič

V soboto, 14. decembra, so člani kulturnega društva Oton Župančič praznovali 50-letnico delovanja. Za to priložnost so v domu Andreja Budala v Štandrežu pripravili kulturni program, ki so ga oblikovali društvena zbor (otroški in mešani), dekleta iz Doberdoba in Briški oktet, ki je zapel vrsto pesmi. Priložnostni govor je imela predsednica društva Sara Hoban, pozdravne besede pa so prinesli razni predstavniki društev in organizacij. Ob priložnosti je društvo s posebnim priznanjem nagradilo vse predsednike, ki

so v petdesetih letih skrbeli za društveno delovanje.

Dabi se bogato kulturno delo ohranilo za bodoče generacije, je društvo Oton Župančič izdalo publikacijo, ki jo je napisal Marko Waltritsch. Gre za kroniko pomembnejših društvenih prireditev, ki so prispevale z drugimi vaškimi organizacijami, da je Štandrež ohranil kulturno in slovensko podobo. Skoda, da se avtor ni mogel izogniti nekaterim polemičnim pristopom, ki precej neobjektivno prikazujejo nekatera dogajanja v štandreški skupnosti.

BOŽIČNE MAŠE NA GORIŠKEM

Objavljamo urnike polnočnih ali maš na sveti večer, 24. decembra.

Sv. Ivan	24. ura
Zavod sv. Družine	22. ura
Sestre na Korzu	21. ura
Sovodnje	24. ura
Gabrje	24. ura
Števerjan	24. ura
Jazbine	22. ura
Podgora	24. ura
Pevma	22.30
Štmaver	21.30
Doberdob	24. ura
Jamlje	24. ura

Odbojka, ženska C2 liga, 8. kolo

Olympia K2 Sport - ASFRJ Pallavolo 3:2 (13:15, 15:4, 9:15, 15:13, 15:10);

Olympia: Brani H., Brisco E., Bulfoni E., Černic M., Černic V., Corsi H., Corsi K., Nardini A., Princi L., Trapuzzano M., Zotti V.

Trajanje tekme: 1 ura 50m.

Gledalci: okoli 100.

V soboto smo bili priča najbolj izenačeni tekmi, kar smo jih videli v letošnji sezoni: Olympia je potrebovala skoraj 2 uri igre in tudi nekaj športne sreče, da je strla odpor mlade ekipe iz Čedada. Ta se je izkazala z visoko moralo na igrišču, hitro igro ter dobrim blokom.

Že na začetku prvega seta je bilo razvidno, da domačinke niso imele najboljšega dneva in da bo pot do zmage dolga. ASFRJ je povedel z 1:5, Olympia pa je kljub raznim napakam dosegla izenačenje pri 10:10. Pri 13:10 za naše so zgrešeni servisi in napadi zapravi-

li set, ki je bil že skoraj pod streho. V drugem setu se je Erika Brisco izkazala z odličnimi servisi, nasprotnice pa so popustile in niso uspele nuditi konkretnega odpora. V tretjem setu smo spet videli nestanovitno igro Olympie, ki je sicer iz 2:8 nadoknadila na 8:8, zaradi slabega bloka in raznih nenatančnosti pa ni mogla upati na zmago. V četrtem setu je trenerka Miranda Kristančič poskusila z menjavo podajačic, pa niti to ni zaleгло: Olympia je izgledala demotivirana in ni znala vsiliti svoje igre nasprotnicam. Na 5:11 je že vse kazalo na žalosten konec večera, na srečo pa so se naše pobrale ter izenačile s 13:13. Vzdušje v dvorani se je takrat zares vnelo, Olympii je uspelo priti do tie-breaka. Tam so naše končno zaigrale zbrano in brez večjih težav strle odpor utrjenih nasprotnic predvsem po zaslugi Viviane Zotti.

Igor Povše

Trattoria Gostilna

1870 - 1990

Devetak

di Devetak Agostino & C. s.n.c.

zaprto: ponedeljek in torek

VRH SV. MIHAELA 48 (Sovodnje ob Soči)
Tel. 882005

Roman bar

Roman Cotič

Vošči vsem blagoslovljene božične praznike
in srečno novo leto

GORICA -Travnik, vogal ul. Roma in ul. Oberdan

GOSTILNA

»Pri Mirotu« (Da Miro)

zaprto ob torkih

SOVODNJE OB SOČI - Tel. 882017

V središču Gorice - nasproti Katoliške knjigarne
URARNA IN ZLATARNA

Lo Scrigno

Vam nudi vse po najugodnejših cenah.
Na izbiro so Vam ure znamk

SECTOR
SPORT WATCHES

z dvoletno garancijo

CASIO

CADET

RW

RAYMOND WEIL
GENEVE

CITIZEN

SEIKO

Neposredno po tovarniških cenah zlata in srebrni izdelki
znamenitih vičentinskih delavnic

Lastni laboratorij in tudi takojšnje graviranje
Gorica - Ul. Arcivescovado 3 in 7 - Tel. 534633

BERTOLINI

SUPERMARKET
Z VELIKO IZBIRO
ŽIVILSKIH
SPECIALITET

MOŠ - MOSSA,
TEL. 0481-380111

K2SPORT

Ul. Raštel 19
Tel. 531884
Fax 534470

TRGOVINE
OBUTVE

Ul. Raštel 7 - Tel. 535162

Fax 537566

Ul. Oberdan 7 - Tel. 535520

Ul. Raštel 8 - Tel. 33465

KOSIČ
GORICA

Tiskovna konferenca krajevnih upraviteljev

S tiskovne konference

(Foto Kroma)

V četrtek, 14. decembra, se je odvijalo tradicionalno srečanje voditeljev krajevnih uprav (občine, pokrajine in dežele) s predstavniki sredstev množičnega obveščanja.

Najprej je spregovoril tržaški župan Riccardo Illy, ki je poudaril rešitev škedenjske železarne kot najpomembnejši rezultat dela občinske uprave v letu, ki se izteka. Illy se je ustavil tudi pri drugih vidnejših dosežkih uprave (dograditvi novega stadiona, začetku gradnje nove športne palače, novemu načrtu za mestni promet itd.) ter pri načrtih za bodočnost, čeprav, je dejal, le-te nadzorni organi zavirajo.

Tržaški župan je glede odnosov med Slovenijo in Italijo dejal, da bi pridruženo član-

stvo le-te v Evropski Uniji prispevalo k prilagoditvi slovenske zakonodaje evropski, vrednost imovine istrskih optantov pa je treba na novo oceniti.

Na tiskovni konferenci sta bila prisotna tudi pokrajinski komisar Domenico Mazzurco in podpredsednik deželne odbora Furlanije-Juljske Krajine Cristiano Degano, ki se je tudi zavzel za pridruženo članstvo Slovenije v EU, kar bi Trstu dalo določene prednosti. Komisar Mazzurco pa je prisotne spomnil, da Računski dvor še ni odobril proračuna Sklada za Trst, kar bi moral storiti do konca leta, drugače bo enajst milijard zamrznjenih. Izrazil je tudi željo, da bi v prihodnjem letu vendarle prišlo do pokrajinskih volitev.

Veliko slavlje v cerkvi Novega Sv. Antona

Izteka se leto 1995, ki zbuja v nas spomin na toliko pomembnih dogajanj. Ob koncu vojne smo svobodno zadihali tudi mi na Tržaškem in začeli z zaupanjem graditi novo prihodnost. Med potrebami, o katerih smo si bili svesti, da imamo do njih pravico, je bila odločno izražena tudi nujnost, da se obnovi slovenska beseda v cerkvi v središču mesta, saj je bila nasilno ukinjena v daljnem letu 1921. Tako se je 15. avgusta 1945 spet oglasilo pri maši slovensko petje, ki ga je vodila ga. Rozalija Čičigaj in oglasila se je spet slovenska pridiga, za katero je poskrbel dr. Jakob Ukmar. Zbor se je posebno razvil in dvignil, ko je prevzel njegovo vodstvo Ludvik Klakočar, begunec iz Slovenije in svetla podoba oživljajočega se kulturnega življenja med nami. Skrb za slovenske vernike je bila zaupana dr. Jožetu Prešernu. Pri petju je bilo pomembno sodelovanje družbenic Marijine družbe in številnih političnih beguncev iz Slovenije, saj so okrepili vrste domačih vernikov, ki so bili željni verskega nauka, slovenske pridige in slovenske pesmi.

Na novo oživljeno ver-

ske življenje v središču mesta je bilo bogato, kot si ne moremo danes niti predstavljati. Leta 1945 je bilo npr. v cerkvi Novega Sv. Antona 800 birmancev, leta 1946 pa 80 prvoobhajancev.

Razmere so se spreminjale, Ludvik Klakočar je moral iz Trsta. Na mesto odhajajočih so vstopali novi pevci, kasneje predvsem iz vrst na novo ustanovljene skavtske organizacije. Požrtvovalni pevci in pevke so vztrajali pri svojem plemenitem poslanstvu in potem ko je vodstvo zbora prevzela spet Rozalija Čičigaj in za njo Janko Ban ter za krajše obdobje Magda Bizjak, je dobil zbor leta 1973 spet novega poleta pod požrtvovalnim vodstvom neutrudnega dirigenta Edija Raceta.

S pokoncilskimi spremembami pa je bila sploh potrjena pravica do slovenske maše v središču mesta, pri kateri se zbirajo Slovenci ob 8. uri zjutraj nedeljo za nedeljo. Sv. mašo opravlja g. Marij Gerdol, ki je to obveznost prevzel po g. Jožetu Prešernu. Zavzeti in požrtvovalni pevci, katerih predsednik je vedno prisotni in neutrudljivi Albert Štrajn, spremljajo redno in požrtvovalno ta sv. obred

nedeljo za nedeljo. Vodi jih vztrajni Edi Race, na orgle pa zavzeto in mojstrsko igra že od leta 1976 Tomaž Simčič.

Ob tako pomembnem jubileju se bomo pridružili vernikom Sv. Antona v čim večjem številu še vsi tisti, ki cenimo to našo slovensko in versko postojanko v središču mesta. Zbrali se bomo 26. t.m. pri maši, ki bo tokrat ob 16. uri name-

sto ob 8. uri zjutraj in na slovesen način izrazili svojo hvaležnost Bogu in vsem, ki s tako predanostjo ustvarjajo nedeljo za nedeljo to slovensko in versko slavlje v središču našega mesta.

V srečanju, ki bo sledilo v dvorani v ulici Paganini št. 6, pa se bomo skupaj poveselili in se v domačem in tudi prazničnem vzdušju okrepili za nadaljnje delo.

N.P.

Iz pridige dr. Jakoba Ukmarja 15. avgusta 1945

S privoljenjem g. škofa in tukajšnjega mons. župnika otvarjam danes slovensko javno bogoslužje v tej župni cerkvi sv. Antona. Zahvaljen bodi Bog Oče usmiljenja in Bog vse tolažbe (2 Kor 1, 3), ki nam je po dolgih letih raznih preizkušenj dal čakati ta sveti dan, ko v tej hiši božji zopet odmeva naša pobožna pesem in se zopet oznanja božja beseda v našem jeziku. Želim in prosim Boga, naj bi to bilo v njegovo slavo in v duhovni napredek neumrljivih duš. Saj drugega itak tu v cerkvi ne iščemo, drugega mi duhovniki in pravi katoliki ne nameravamo, v svesti, da ne moremo svojemu narodu izkazati večje dobrote, kakor da ga ohranimo zvestega Bogu in njegovi sveti Cerkvi ter da ga obvarjemo moralne propalosti. Če bi namreč to naše ljudstvo versko in moralno propadlo, bodite prepričani, nobena politična sprememba, nobena socialna reforma ne bo mogla naroda rešiti.

Upam, da ne bo nobeno nasilje odvzelo te slovenske službe božje, če je ne bodo slovenski verniki sami zanemarjali, česar nas Bog varuj. Tu velja svetopisemska beseda: drži, kar imaš, da ti nihče venca ne vzame (Raz 3, 11). Zato vas danes prosim in opominjam: obiskujte slovensko bogoslužje redno in v obilnem številu, da se v spoznanju in ljubezni božji izpopolnite, da zadobite v teh razburkanih časih notranji mir ter date tudi našim someščanom lep zgled krščanske gorečnosti in moralne zrelosti.

RADIJSKI ODER IN GLEDALIŠKI KROŽEK SLOVENSKEGA KULTURNEGA KLUBA

vabita na ogled

mladinske igre Lučke Susič

ZVEZDICA ZA OČKA

Scena: Magda Samec

Režija: Lučka Susič

Predpremiera: v soboto, 23. decembra 1995, ob 16.30 v Peterlinovi dvorani, ul. Donizetti 3

Premiera: v torek, 26. decembra 1995, ob 17. uri v Marijinem domu pri Sv. Ivanu, ul. Brandesia 27.

Tudi SDGZ proti zaprtju središča za promet

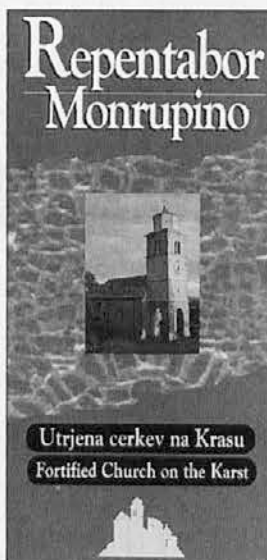
Slovensko deželno gospodarsko združenje se pridružuje splošnemu protestu raznih stanovskih organizacij v zvezi z načrtovanim novim pravilnikom tržaške občine za ureditev prometa v mestnem središču. Združenje, je pisano v tiskovnem poročilu, ki smo ga prejeli, je stopilo v stik z odborništvom za gospodarstvo in ostalimi sorodnimi organizacijami, da bi dobilo točne informacije o nameravanih ukrepih Občine, jih obravnavalo ter izrazilo pripombe in predloge v interesu članstva. Po napovedih občil naj bi načrt uvedel prepoved dostopa za ves promet (z izjemo javnih vozil) v širše mestno središče ob glavnih delovnih urah.

SDGZ, piše nadalje v tiskovnem poročilu, je mnenja, da mora Občina urediti vse, kar je v njeni moči, da prepoved ne bo škodovala gospodarskim operaterjem in vsem, ki morajo v mesto z vozilom iz utemeljenih razlogov. Zato Združenje poziva vse pristojne pri tržaški Občini, da bi čimprej sklicali predstavnike gospodarskih in drugih zainteresiranih komponent, da bi skupno poiskali najprimernejše in trajnejše rešitve.

Predstavitev zgibanke o Repentabru

V nedeljo je župnija Repentabor v prepolni dvorani Kulturnega centra na Colu uradno predstavila zgibanko o cerkvi in griču Tabbor.

Glavno zaslug za nastanek zgibanke ima prof. Loredana Guštin, saj je pridobila številne sodelavce, prevajalce in fotografe. Osnovni tekst je napisal župnik g. Tone Bedenčič, sodelovali pa so še Nadja in Ivo Jevnikar, Licia in Sergij Pahor, Paolo Parovel in Ariella Taspo-Jasbitz ter Franko Guštin. V italijanščino, angleščino in nemščino sta tekst prevedli Ines Škabar-Bitežnik in Lore-

dana Guštin, fotografije so prispevali Renzo Milič, Saverio Giulini in Renato Pelessoni, risbo portala je naredil mladi Milan Lovrečič, zgibanko pa je oblikoval Andrej Pisani.

Nedeljsko predstavitev je spremljal lep in bogat kulturni program. Projekt je predstavila Loredana

Guštin. Vsem sodelavcem so podelili prijeten spomin, nastopili pa so otroški in mešani zbor župnije Repentabor pod vodstvom Toneta Bedenčiča in Franca Pohajača ter mladinski zbor Vesela pomlad pod vodstvom Franca Pohajača.

Novomašnik Maks Suard v Barkovljah

Barkovljani smo imeli stike z g. Maksom Suardom že več let, saj je prihajal kot bogoslovce pomagat v našo cerkev pri bogoslužnih obredih. Zelo se nam je priljubil s svojo dobroto, milino in prijaznostjo. Z navdušenjem smo sledili njegovemu trudu pri učenju slovenščine in vsak njegov napredek nas je navdal z velikim veseljem. Čutili smo ga tako zelo »našega«, morda tudi po zaslugi našega dušnega pastirja g. Špeha, ki mu je odkrival lepoto liturgije v slovenščini in nam ga je predstavil. G. Maks je dobro napredoval v spoznavanju našega jezika. Na letošnjo rožnovenčno nedeljo nam je kot diakon že podal lepo pridigo v brezhibni slovenščini.

Z nepopisnim veseljem v srcu smo ga 17. decembra ob 11. uri sprejeli in pozdravili

kot novomašnika, sledili njegovi sv. maši in prejeli njegov novomašniški blagoslov.

Želimo mu še mnogo uspehov pri delu v božjem vinogradu. Dobri Bog naj ga vodi, mu daje moči, pomoči in notranjega mira. Mati božja naj ga varuje. Mi bomo spremljali njegovo pot z molitvijo in krščansko ljubeznijo.

N.M.

PIZZERIA-BAR-GOSTILNA

VETO

Debenjak Nada
in Fabrizi Erino snc

Peč na drva

OPČINE - Proseška ul. 35
Tel. (040) 211629

KNJIGARNA IN PAPIRNICA

FORTUNATO

Na voljo izbira cerkvenih
predmetov

TRST - Ul. Paganini 2 - Tel. (040) 630460

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE V TRSTU vošči

blagoslovljene praznike

vsem svojim sodelavcem in prijateljem

TRST - Ul. Risorta 8

Tel. (040) 309267 - 911655

Vesel Božič in srečno novo leto želi vsem
odjemalcem, prijateljem in znancem
tu in onstran meje

POHIŠTVO

Trst, Ul. S. Cilino 38 - Tel. (040) 54390
Delavnica: Trst, Ul. D. Chiesa 91

5. Zborovska božična revija navdušila številne ljubitelje petja

Številno občinstvo, ki je v soboto, 16. t.m., napolnilo župnijsko cerkev pri Sv. Ivanu v Trstu, da bi prisostvovalo peti izvedbi Zborovske božične revije, gotovo ni ostalo razočarano. Revija, ki jo vsako leto prireja zbor Jacobus Gallus, ki deluje v okviru Glasbene matice, je bila letos zares na zelo visoki kakovostni ravni, saj so na njej nastopili vsi trije »zlati zbori« iz Maribora, se pravi zbori, ki so na letošnjem tekmovalnem Naša pesem 1995 v Mariboru prejeli zlato plaketo: Jacobus Gallus iz Trsta (zborovodja Janko Ban), MePZ Obala iz Kopra (Walter Lo Nigro) in Ljubljanski madrigalisti (Matjaž Šček). Organizatorji so tako sklenili primerno počastiti mali jubilej revije, ki je obenem izvenela tudi kot poklon skladatelju Ubaldu Vrabcu ob 90-letnici njegovega rojstva (v ta namen so pevci na začetku zapeli Vrabčevo adventno *Bila je noč*).

Kot prvi so pred občinstvo stopili gostitelji, se pravi zbor Jacobus Gallus, ki je zapel najprej skladbi Pavleta Merkúja *Ave, gratia plena* in Pomponia Nenne *O magnum mysterium*, nato še štiri slovenske ljudske božične: *Prišla je lepa sveta noč* v priredbi Gustava Ipavca, *Poslušajte vsi ljudje* v priredbi Ubalda Vrabca, *Eno je Dete*

Zbori so skupaj zapeli *Sveto noč*

(Foto Kroma)

rojenov priredbi Matije Tomca in Ore te triji krajaue v priredbi Pavleta Merkúja. MePZ Obala je svoj spored začel z *Ave Mario* Jacobusa Gallusa, nadaljeval pa z *Ehre sei Gott* Johanna Sebastian Bacha, *Adventi ének* Zoltána Kodályja, *Večernim zvonom* Marija Kogoja, *A Hymn to the Virgin* Benjamina Brittna, zaključil pa s črnsko duhovno *In the River of Jordan* Ralpa Hunterja. Ljubljanski madrigalisti so izvedli Gallusovi *Musica noster amor* in *Ave verum Corpus*, *Richte mich Gott* Felixa Mendelssohna, *Der Mensch lebt und bestehet nur eine kleine Zeit* Maxa Regerja, dve skladbi Otta Olssona (*Rex gloriose Martyrum* in *Jesu dulcis memoria*), *O Salutaris* Vytautasa Miškinisa, svoj spo-

red pa je tudi ta zbor končal s črnsko duhovno, in sicer z zelo efektno *Plenty good room* (in the glory train) Kirbyja Shawa. Vsi trije zbori so na koncu zapeli še lepo priredbo Gruberjeve *Svete noči* za alternirana ženski in moški zbor.

Pri izvajanju posameznih programov občinstvo ni štedilo z aplavzi, saj so nastopajoči - če izvajamo nekatere negotovosti in raztresenost na začetku - izpolnili pričakovanja, ki so napovedovala kakovosten in užitek poln pevski koncertni večer. Med občinstvom je bilo videti tudi priznane strokovnjake in dirigente, prisotni pa sta bili tudi snemalni ekipi RAI-a in RTV Slovenija, kar je reviji dalo poseben pečat pomembnosti. (iž)

POLNOČNICE V TRSTU

Ob 21. uri: Novi sv. Anton, Kolonkovec

Ob 22. uri: Rojan

Ob 22.15: Sv. Jakob

Ob 22.30: Škedenj, Sv. Vincencij

Ob 24. uri: Sv. Ivan (stara cerkva)

Prenos polnočnice po Radiu Trst A bo ob 24. uri s cerkve sv. Ivana v Gorici, sedeža slovenske duhovnije.

Znamke vseh vrst!

Prisrčno se zahvaljujem vsem, ki so doslej sodelovali z mano pri zbiranju znamk za misijone. V tekočem letu mi je uspelo nabrati z Vašo pomočjo čez 21 kg raznovrstnih ščiščenih znamk. Akcija se uspešno nadaljuje, zato se še enkrat priporočam vsem, ki se zanimajo za pomoč našim skrbnim misijonarjem. Ob tej priliki želim vsem blagoslovljen Božič in srečno novo leto 1996!

SAKSIDA FRANC - Ul. Bissolatto 125 - 34142 TRST - TRIESTE ITALIA

Umrl je Silvo Močnik

V ponedeljek, 18. t.m., sona pokopališču v Bazovici številni sorodniki in prijatelji pospremili k zadnjemu počitku gospoda Silvestra (Silvota) Antona Močnika, ki je umrl v starosti 68 let (rodil se je namreč leta 1926) v četrtek, 14. t.m. Pogrebni obred je vodil g. Marij Gerdol ob somaševanju g. Dušana Jakomina, g. Jožeta Špeha in g. Zvoneta Štrublja.

Tolminski rojak Silvo Močnik je za časa fašizma kot mnogi

primorski Slovenci moral že kot otrok z družino v Italijo, in sicer v Savono, kjer je dokončal pomorsko šolo. Po 2. svetovni vojni je prišel v Trst, kjer je najprej služil v takratni civilni policiji Zavezniške vojaške uprave, nato pa delal za razna podjetja (delovne obveznosti so njega in družino za nekaj let tudi oddaljile od doma). Poročil se je z gospo Sandro Mahnič iz znane Mahničeve družine v Bazovici in z njo imel hčerko Milojko in sina Petra.

Pokojnega gospoda Silvota se bomo spominjali kot vzornega kristjana ter zavednega Slovenca in demokrata, saj je od začetka bil član Slovenske skupnosti. Spominjali se ga bomo tudi kot zvestega bralca našega lista. Zato smo v tej zadnji številki Katoliškega glasa hoteli - čeprav na kratko - počastiti njegovo spomin. Ženi gospe Sandri, sinovima prof. Milojki in odv. Petru, našemu sodelavcu, ter ostalemu sorodstvu pa naj gre naše iskreno sožalje.

Priprava na Božič v DSI

V ponedeljek, 18. t.m., je v Društvu slovenskih izobraženec potekal zadnji večer v iztekajočem se letu 1995, ki je kot običajno bil posvečen pripravi na bližnje praznovanje Božiča. Gostje so bili predstavniki Goriške Mohorjeve družbe, ki so predstavili letošnji knjižni dar založbe in Božično legendo, to je ilustrirano publikacijo za otroke (oblikoval jo je Štefan Pahor), ki odpira novoustanovljeno oz. obnovljeno otroško zbirko Kolački. Legendo so napisali devinski skavti na dan Svetih Treh Kraljev leta 1985 na domu sedaj že pokojne gospe Marije Mervic Legiša

(Foto Kroma)

- Kupčeve v Devinu, katera jim je legendo, ki pripoveduje o begu svete družine v Egipt, tudi posredovala. Knjižni dar GMD in Božično legendo je predstavil Marko Tavčar, spregovorila pa je tudi Lida Turk.

Openski župni upravitelj g. Zvone Štrubelj in goriški škof vikar msgr. Oskar Simčič sta spregovorila o bibličnih osnovah in o zgodovini uveljavitve praznovanja Božiča, praznovanja, ki ga kristjani prvih stoletij niso poznali.

25 plodnih in bogatih let Tržaškega okteta

Nastopili so bivši in sedanji oktetovci

(Foto Kroma)

Tržaški oktet v teh dneh praznuje 25-letnico delovanja, ki jo je proslavil z izidom CD plošče *25 let v živo*; predstavili so jo v petek, 15. t.m., v Kulturnem domu France Prešeren v Boljuncu in s slavnostnim celovečernim koncertom v sredo, 20. t.m., v župnijski cerkvi sv. Roka v Nabrežini (22. t.m. bo oktet nastopil v cerkvi v Škedenju).

Posebno slovesno in prijetno obenem je bilo v petek v Boljuncu, kjer so pred številnim občinstvom in ob prisotnosti generalnega konzula Republike Slovenije Vlaste Valenčič Pelikan skupno nastopili skoraj vsi bivši in sedanji člani Tržaškega okteta (manjkali so le nekateri). Oktetovci so na začetku in na koncu večera zapeli Vrabčevo *Zdravljico*, poleg le-te pa še nekaj skladb iz oktetovega »železnega« repertoarja.

O pomenu 25-letnega delovanja Tržaškega okteta je spregovoril njegov velik prijatelj in častni član Jože Koren, ki je dejal, da je bilo to dolgo obdobje sad trmaste vztrajnosti ter ljubezni do lepega petja in do slovenske

pesmi. Poleg tega, je še dejal Koren, je bilo poslanstvo okteta v Italiji in tujini tudi širjenje sporočila in spoznavanja Slovencev ter njihove kulture, pri nas v zamejstvu pa radodarnost brez predsodkov, saj oktet nastopa povsod.

O novi CD plošči je spregovoril ravnatelj Glasbene matice, v okviru katere Tržaški oktet deluje, prof. Bogdan Kralj. Plošča z izborom pesmi predstavlja prežet vsega 25-letnega delovanja v vseh zasledbah. Njen naslov je *25 let v živo*, saj so vse pesmi posnete v živo na raznih koncertih in v studiu Radia Koper. Program je zelo raznolik in vsebuje 31 pesmi, večinoma seveda slovenskih. Namen plošče, je dejal Kralj, je živ prikaz 25-letnega delovanja in ustvarjanja.

Bivši in sedanji oktetovci so ob tej priložnosti prejeli tudi majhne spominke, ki jih je podelil predsednik okteta Boris Pangerc. K prijetnemu počutju je brez dvoma prispevala tudi lepa in prisrčna družabnost, s katero se je večer v boljunškem gledališču zaključil.

Ivan Žerjal

100-letnica Pihalnega orkestra Breg

Pihalni orkester Breg je v nedeljo, 17. t.m., s slavnostnim koncertom v gledališču France Prešeren v Boljuncu proslavil 100. obletnico delovanja. Pod vodstvom Renza Muscovija je izvedel povsem

prenovljen program. Dolinski župan Boris Pangerc je godbenikom izročil Odličje prijateljstva, predstavniki Zveze slovenskih kulturnih društev pa so posameznim članom izročili Gallusove značke.

Samopostrežna trgovina
jcslvim

Kukanja

NABREŽINA 106/B
Tel. 200123

ŽELEZNINA

TERČON

NIKO PERTOT & C. S.N.C.

NABREŽINA 124 - Tel. (040) 200122

di DANIELI DAVID & C. S.d.f.

TRST - Viale R. Sanzio 2 - Tel. (040) 574253
GORICA - Ul. Garibaldi 6

HOTEL - RESTAVRACIJA

Jurlan

Vošči vesele božične praznike

REPENTABOR - Tel. (040) 327125

KATOLIŠKA KNJIGARNA - GORICA

V petek, 29. decembra, bo ob 18. uri
v galeriji Katoliške knjigarne na Travniku
predstavitev zbirke poezij novinarja Janka Tadeška

1968 - življenje plus

Avtorja zbirke bo predstavil Aleksij Pregarc.
Vljudno vabljeni.

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

vabi na

Koncert božičnih pesmi

Nastopili bodo: MoPZ Štmaver in M. Filej, MePZ Lojze
Bratuž, Rupa-Peč, Podgora.

Ob koncu blagoslov z zahvalno pesmijo.

Stolna cerkev, torek, 26. decembra 1995, ob 15. uri.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ

Da bi eno vedno se čutili,
da ne bi trenutka zamudili,
le naprej stremimo,
ne nazaj!

(Ljubka Šorli, 20. maja 1984
v Gorici)

Ob pogledu na težko stvarnost današnjih dni doma
in v svetu naj nas spremljajo verzi, prežeti z duhom
trdo preizkušane goriške pesnice, ki je kljub bolečinam
znala v ljubezni in odpuščanju podoživljati radost
skrivnostne božične noči.

Zvezda repatica naj nas iz cerkvice v Matajurju letos
vodi na Sveto goro k znamenju z napisom:
»CONCORDIA ET PAX«.

To je naše letošnje voščilo ob praznikih, ki nas druži
v globoki želji, da bi bili deleži izjemne radosti
betlehemske Družine, v letu 1996 pa vsestranskih
uspehov in zadovoljstva.

Predsednik
Marija Ferletič

Vesel Božič in
srečno novo
leto 1996 z
željo, da bi Slo-
venci v Italiji
na novo zaživel v
medsebojni slogi, v brat-
ski povezanosti z drugi-

mi deli sloven-
skega naroda
ter v plodnem
sožitju z ita-
lijanskimi
sodržavljani.

Slovenska skupnost

sobema s.n.c.

Vošči vesele božične praznike
in srečno novo leto

GORICA - Ul. Case sparse 77, 34070 SOVODNJE OB SOČI
Tel (0481) 521550, telex 461207, fax 20969

DAROV

Grudina Marija daruje za ro-
marski dom na Sv. gori 50.000, za
cerkev sv. Ivana 30.000, za uboge
iz Bosne 30.000 lir.

K.K. za Katoliški glas 300.000, za
Katoliški dom 200.000.

Za Katoliški glas: N.N. 100.000;
Župnija Rupa-Peč, Gabrje, Vrh za
objavo darov v KG v letu 1995
100.000 lir.

Za lačne: N.N. 100.000 lir.

Za cerkev v Nabrežini: Konje
15.000; Metlikovec 20.000; Zac-
caria 100.000; Panizz. 10.000;
Kakeš 20.000; Ciabatti 35.000;
Mladosich 15.000; Rudež 20.000;
skavti 30.000; Druž. I. Gruden
50.000; Rudež 10.000; Fabiani
150.000; Ricciarelli 20.000; Zad-
nik Caharija 250.000; Zaccaria
100.000; Kakeš. 100.000; N.N.
25.000; Caharija 35.000; Antoni-
ni 85.000; Buseti 50.000; Iztok
Furlan 260.000 lir.

Družina A. Kosič namesto cvetja
na grob pok. Jožefa Pahorja za
Sklad M. Čuk 100.000, za Kat.
dom 100.000, za Sv. goro 100.000
lir.

Za sovođenjsko cerkev: Mara
Uršič v čast MB 200.000; G.T.
20.000; N.N. 100.000; druž. Cotič
300.000 lir.

Za begunce: Milka Češut, Sovo-
dnje, 200.000 lir.

Za cerkev na Peči: N.N. 70.000;
N.N. 20.000 lir.

Za cerkev v Gabrjah: MPZ Mi-
rko Filej 20.000 lir. N.N. 100.000
lir za ogrevanje.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v
Trstu ob 2. obletnici smrti g. Loj-
zeta Zupančiča daruje sestra Mari-
ca 100.000 lir.

Za cerkev v Števerjanu: N.N. za
srečno opravljeno trgatve 100.000,
N.N. 50.000, N.N. 100.000, N.N.
50.000, Dragica Klanjšček
100.000, letnik 1945 100.000,
Karlina Ciglič-Komic v zahvalo
60.000, N.N. 50.000, upokojenka
za stroške ogrevanja 100.000, upo-
kojenka za stroške ogrevanja
50.000, upokojenec za stroške
ogrevanja 100.000.

Za begunce: N.N. 100.000.

Za števerjanski cerkveni pevski
zbor: N.N. 50.000.

Za cerkev na Jazbinah: D.
Tronkar 50.000.

Za lačne otroke: N.N. 50.000.

Za Kat. dom: N.N. 500.000.

Za kriško cerkev: v spomin 50-
letnice smrti očeta Rudolfa Košuta
daruje hči Angela Košuta Sedmak
100.000.

Za slovensko Karitas: namesto
cvetja na grob ge. Magde Sapuna-
ric Kralj daruje družina Simčič
100.000 lir; v spomin na pok. Sil-
vestra Močnika daruje družina
Simčič 100.000 lir.

ZAHVALA

Slovenska Vincencijeva kon-
ferenca se ob zaključku leta
1995 iskreno zahvaljuje vsem,
ki jo podpirajo pri njenem de-
lovanju med potrebnimi na
Tržaškem in na Goriškem, a
tudi za begunce tako s svojim
delom kot z zelo dobrodošlimi
prispevki. Bog naj vsem obil-
no povrne z milostjo in blago-
stanjem!

OBVESTILA

•GORICA. V božični noči bo
letošnja polnočnica v mestu v
cerkvi sv. Ivana ob 24. uri in jo bo
prenašal slovenski tržaški radio.
Božična maša bo tudi v kapeli
Zavoda sv. Družine ob 22. uri.

•GORICA. V galeriji Kato-
liške knjigarne so na ogled dela
slikarja Toneta Kralja. Razsta-
va bo odprta do 10. januarja po
urniku knjigarne.

•NABREŽINA. Tudi letos bo
v župnijski dvorani tradicio-
nalna razstava jaslic in
božičnih motivov. Odprta bo
od 26. decembra do 7. januarja
1996 v popoldanskih in
večernih urah. Dobrodošli!

•NOVA GORICA. Franči-
škanski samostan na Kostanjevi-
ci, čet., 11. januarja, ob 19. uri.
Glasba z vrtov sv. Frančiška.
Izvajata Mateja Prem (harmo-
nika) in Tomaž Lorenz (viola)

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO V GORICI
Smučarski odsek prirejatečaje smučanja za začetnike in
nadaljevalne tečaje

(spust, tek in deskanje - snowboard)

Dejavnost se bo pričela 7. januarja, nadaljevala pa še tri
nedelje. Možnost avtobusnega prevoza.

Prijave na sedežu društva v ulici Malta 2 ob sredah od 11. do
12. ure in ob četrtkih od 19. do 20. ure.

Tel. 33029 oz. 22164 (g. Marta) v večernih urah.

SLOVENSKO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE
ASSOCIAZIONE ECONOMICA SLOVENA

Vošči svojim članom, njihovim družinam in vsem prijateljem
vesele božične praznike in srečno novo leto

GOSERVIS d.o.o. - s.r.l.

GORICA - GORIZIA - Ul. Roma 20

Tel. (0481) 537386-537020 - fax (0481) 536667

Naj Kristusovo rojstvo ob pomoči slovenske Cerkve in ljudi
dobre volje z novim letom 1996 prinese vsem Slovencem
doma in po svetu dokončno spravo in zaslužen blagostanje.
Naj duhovne, moralne in narodne vrednote ponovno zaživijo
v srcih slovenskega naroda.

To so moje želje in voščila vsem rojakom - Slovencem!

Vinko Levstik

LEVSTIKOVA HOTELA V ITALIJI

PALACE HOTEL je v samem središču, približno 1 km od državne meje. Ponaša se
z odlično restavracijo, dnevnim barom, konferenčno dvorano za 100 oseb in manjšo za
30-40 oseb. Moderno opemljen, 75 sob ali ca. 150 ležišč. V sobah so kopalnica, sušilec za
lase, mini bar, telefon, radijski in televizijski sprejemnik, zavarovan parkirni prostor.

Naslov: PALACE HOTEL, Corso Italia 63 - 34170 GORIZIA
GORICA Tel. (0481) 82166, fax (0481) 31658

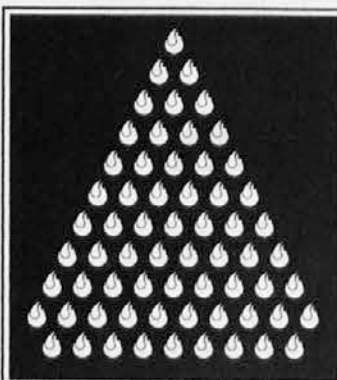
HOTEL EMONA 2. kat. je v zgodovinskem središču Rima.

Vse sobe imajo lastno kopalnico, radijski in televizijski sprejemnik, telefon, mini bar ter
ogrevalne naprave pozimi, poleti pa hladilne. Hotelsko osebje je slovensko; poskrbelo
bo za vaše dobro počutje. Hotel ima tudi lastni autopark.

Pokličite nas po telefonu: (06) 702791 ali 7027827,
fax (06) 7027878

Naslov: HOTEL EMONA, Via Statilia 23 - 00185 ROMA

V OBEH HOTELIH IMAJO SLOVENSKI GOSTJE POPUST. PRIČAKUJEMO VAS!

Petrolifera
Goriziana s.a.s.

- plinsko olje za ogrevanje
- avtoprevozi s cisterno
- pogonska goriva
- maziva

GORICA - Ul. Trivigiano 41 - Tel. 20671

GOSTILNA SIRK

PRI LOVCU

SUBIDA - PLEŠIVO - Tel. 60531

SLOVENSKI DENARNI ZAVODI
FURLANIJE - JULIJSKE KRAJINE

KMEČKA BANKA GORICA

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

ZADRUŽNA KREDITNA BANKA
DOBERDOB

ZADRUŽNA KREDITNA BANKA
V SOVODNJAH

Vam želiyo

*Srečen božič
in uspešno novo leto 1996*

ZDRUŽILI SMO VEČ GLASOV V NOVI GLAS

NOVI PRIMORSKI TEDNIK

*Med pticami,
ki razveseljujejo
človekovo oko,
je najlepša rajska ptica
s svojim čudovitim perjem.
Je prispodoba svetlobe, vstajenja,
neminljive pomladi.*

*Voščimo Vam vesele božične praznike
in uspehov polno leto 1996!*

NOVI

GLAS

*novi
primorski
tednik*